

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Lőkösháza Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	60
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	74
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	76
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	77
1. A HEP IT részletei	77
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	77
A beavatkozások megvalósítói	77
Jövőképünk.....	78
Az intézkedési területek részletes kifejtése:	79
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
3. Megvalósítás	93
3.1 A megvalósítás előkészítése	93
3.2 A megvalósítás folyamata	93
3.3 Monitoring és visszacsatolás	95
3.4 Nyilvánosság	96
3.6 Érvényesülés, módosítás	97
4. Elfogadás módja és dátuma.....	98

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Lökösháza Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Községünk, a valamivel kevesebb, mint 2000 lelket számláló település a Dél-békési térség szélén fekszik, közvetlenül az országhatár mellett, a Budapestet-Bukaresttel összekötő villamosított vasúti fővonal mentén, a Gyula-Battonya útvonal nyomvonalán, Kevermessel és Elekkel, a határ túlsó oldalán pedig Kürtössel (Curtici) határos. Az 1949-től önálló kistelepülés az idők folyamán több közigazgatási egységhez tartozott, így 1000 és 1552 között Zaránd megyéhez, a török hódítások után 1552-től 1680-ig a temesvári vilajet, majd ezután 1790-ig Arad vármegye része volt a térség. Ezt követően II. József új szervezeti elképzeléseinek megfelelően egyesíti Csanád, Csongrád és Békés vármegyét. Az uralkodó halála után a térség ismét Arad vármegyéhez tartozik egészen 1850-ig, amikor ismét tíz évre Békés vármegye részévé válik. Az elkövetkezendő évek során ezek megismétlődtek, míg végül 1949. január elsejétől levált Elektől és lett önálló, 1954-től napjainkig is Békés vármegye része.

Lökösházán található az ország második legfontosabb határátkelője, így a település legnagyobb foglalkoztatója a MÁV. A település legnagyobb közös irányítás alatt működtetett önkormányzati intézménye az Óvoda, mely 2017. évben mini bölcsődével bővült, az Általános Iskola irányítását pedig, 2013. január elsejével átvette az állam. A két intézményben közel 200 gyermekkel foglalkoznak. Az oktatási intézmények jól felszereltek, felújítottak, akadálymentesítettek. Külön tornaterem és sportpálya is segíti a gyermekek szabadidős és iskolai foglalkozásának hasznos eltöltését. A gyermekek és a lakosság számára is lehetőség van étkeztetésre az itt található Napközi Otthonos Konyhában, ahol napi szinten mintegy 200 fő veszi igénybe a szolgáltatást.

A községben az egészséggel kapcsolatos problémákat egy házi orvos látja el, akinek munkáját asszisztens is segíti. Sajnos a házi orvosi státuszt egy tragédia miatt 2021-től helyettesítő orvos látja el a településen. Ugyancsak az orvosi rendelő épületében végzi munkáját a fogorvos és a védőnő is. 1993-tól községünkben fiókpatika üzemel. Az egészségház épülete, a 2018-as évben TOP-3,2,1-15-BS1-2016-00002 pályázatból felújításra került. A felújítás keretében akadálymentes illemhely kiépítése és az egészségház épületének energetikai korszerűsítése valósult meg.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Lökösháza lélekszámához mérten, nagy művelődési házzal büszkélkedhet, ahol az önkormányzat, az intézmények és a civilszervezetek által szervezett rendezvények kerülnek megrendezésre, melyek keretében a helyi alkotók műveit is kiállítjuk. A települési önkormányzat képviselő-testülete határozatban döntött, hogy minden évben augusztus 20-án, a település megalapításának napján tartja a falunapot, tisztelettel adózva ezzel az államalapítás ünnepének is.

A Községen belül különleges, vagy történeti értékkel rendelkező műemlék nem található. Ez elsősorban abból adódik, hogy a hatvan esztendővel ezelőtt önállóvá vált település korábban Elekhez tartozott, és az ehhez tartozó földterületek képezték a mai Lökösháza területét.

A településen kiemelt műemlék a külterületen található Bréda-kastély. Hosszú évekig állt az épület lakatlanul, de 2009-ben az új tulajdonosai önerőből megkezdték a kastély felújítását. 2011-ben indult el a kastély teljes rekonstrukciós felújítása, Európai Unió forrás segítségével, amely 2012. december végére fejeződött be. Az újjászületett lökösházi Vásárhelyi- Bréda kastély mára teljes pompájában büszkén áll az öt körül vevő kertben.

Klasszikus értelemben vett turisztika tehát nincs az 1949 óta önálló településen, azonban megjegyzendő, hogy a tiszta és ápolt utcák, terek figyelmet érdemelnek.

1993-94-ben a település rákapcsolódott a regionális vízműhálózatra. 1993 novemberében induló dél-békési gázprogramban koordináló szerepet játszott településünk, amelynek végeredményeként 1995 szeptemberében a kilenc érintett településen a térségi gázszolgáltató, a DÉGÁZ segítségével meggyúlt mindenütt a gázláng.

A legfontosabb és legnagyobb volumenű beruházás megvalósításába 1997 második felében kezdett az önkormányzat, a szomszédos Kevermessel. Ez nem mást célzott meg, mint hogy 1999-re két ütemben elkészüljön a teljes szennyvízhálózat a településen, miközben a két község között megépül a szennyvíztisztító-telep. A szennyvízhálózat kiépítése azonban csak 4 utcában valósult meg, a beruházás összköltsége meghaladta az 500 millió forintot, a költségek nagyobbik részét központi költségvetési források támogatták. Eközben helyben megalakították a vízi közmű társulatokat. A szennyvízhálózat kiépítésének második üteme 2018 novemberétől kezdődően, 2020 augusztusáig, Európa Unió forrásból fog megvalósulni, melynek összege közel 1 milliárd forint és a település teljes közigazgatási belterületét felöleli.

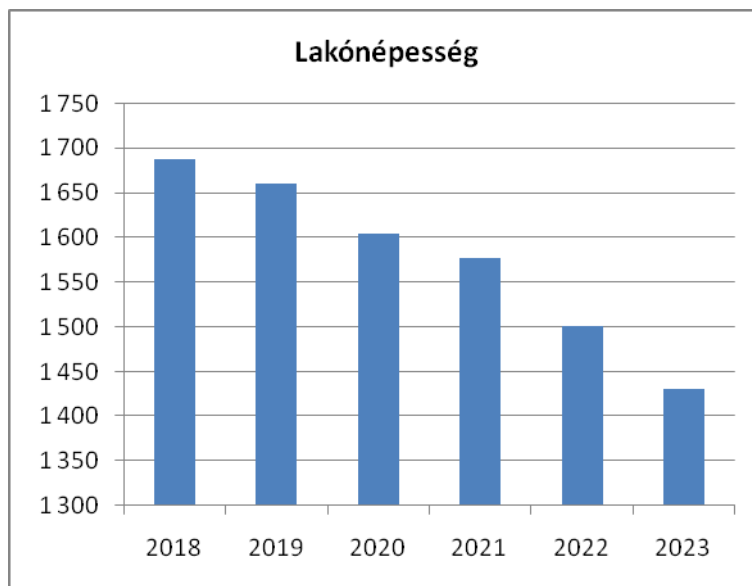
A településen 1998 elejére kábeltelevíziós rendszer épült ki. 2016-ban jelentős fejlesztéseket valósítottak meg melynek eredménye ként javult a szolgáltatás minősége és 2017 januárjától az előfizetők már két szolgáltatáscsomagból választhatnak. 2020-tól a kábel televízió szolgáltatás megszűnt.

Településünk vasúti fővonal mentén fekszik és egyben vasúti határátkelőhely is. Erre alapozva az Európai Unió támogatását elnyerve közúti határátkelőhelyet szeretne létesíteni. A román oldal a bukaresti kormánytól már megkapta az elvi építési engedélyt, a vám szabad terület kialakítására a határállomáson. Nem véletlenül, mert Bukarest Románia egyik nyugati kapujának tartja a Kürtös-Lökösháza határátkelőhelyet, amelyet csak erősítene, ha itt hamarosan közúton is át lehetne kelni egyik országból a másikba. Mindez nem csak az infrastruktúra nagyarányú fejlesztésével járna együtt, de sok munkahelyet teremtene, növelné a tranzitforgalmat és a kereskedelem lehetőségei is kibővílnének.

A település demográfiai helyzetének bemutatása az alábbi táblák elemzésével valósul meg:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 687	bázis év
2019	1 660	98,40%
2020	1 604	96,63%
2021	1 576	98,25%
2022	1 500	95,18%
2023	1 430	95,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

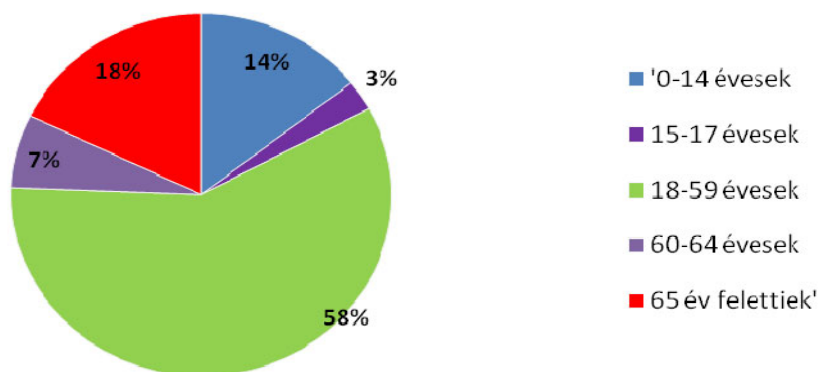
Az 1. számú táblából jól látható, hogy a településen élők száma folyamatosan fogyatkozik.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	853	860	1713	49,80%	50,20%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			48	2,80%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	123	104	227	7,18%	6,07%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	23	31	54	1,34%	1,81%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	499	460	959	29,13%	26,85%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	56	47	103	3,27%	2,74%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	152	218	370	8,87%	12,73%

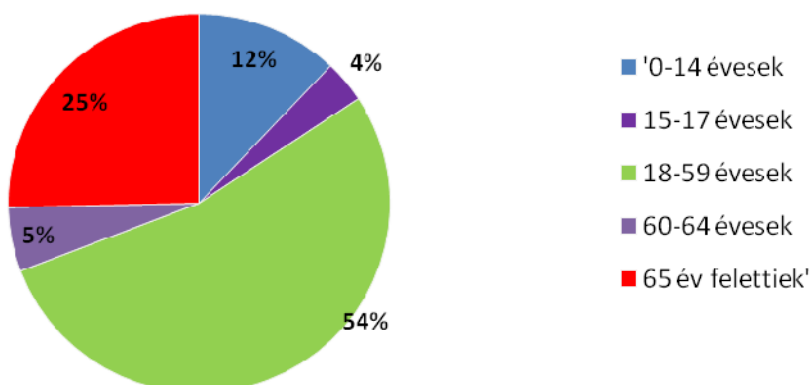
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2. számú táblázat 2021-es adatokból áll.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

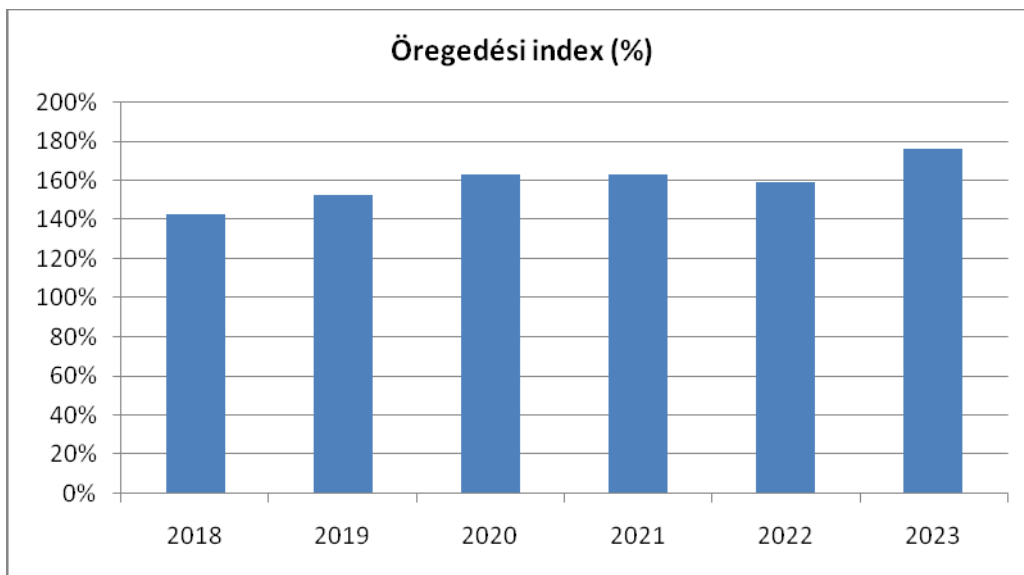
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	368	258	142,64%
2019	372	244	152,46%
2020	374	230	162,61%
2021	370	227	163,00%
2022	366	230	159,13%
2023	366	208	175,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mint az előző grafikonokból és táblából is jól érzékelhető volt, hogy a településen élő lakosság öregszi, úgy itt a 3. számú táblából is egyértelműen kiolvasható az öregedési indexből. A 65 év felettek száma növekszik, míg a fiatalok közül kevesebben vállalnak gyermeket évről évre.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-15,26
2019	-11,95
2020	-25,12
2021	-16,98
2022	-3,25
2023	-30,72

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás azt fejezi ki, hogy mekkora az élveszületések és a halálozások különbségének 1000 főre vetített értéke. Amennyiben az érték pozitív, úgy természetes szaporodásról, ha negatív, akkor természetes fogyásról beszélünk

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-4,70
2019	-7,17
2020	-12,25
2021	-4,40
2022	-7,80
2023	-17,75

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Lőkősháza Község rövid távú célja, a lakosság megtartása, hosszútávon pedig a lakosság fiatalítása. Középtávú cél a település infrastruktúrájának továbbfejlesztése, kulturált környezet folyamatos fenntartása, melynek anyagi vonzatát pályázati úton tudja megvalósítani a település. További cél a helyi esélyegyenlőség biztosítása az Esélyegyenlőségi Program megvalósításával. E programon belül a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, és a fogyatékkal élők helyzetén kívánunk javítani. Ezekhez szintén pályázati úton megnyert pénzekből van lehetőség, mely lehetőségekkel élni kívánunk.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lőkösháza település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel). A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Lökösháza településen ilyen jellegű helyi szabályozás nincs.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. A koncepciót a 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 26. § (1) bekezdésének megfelelően Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló törvénytervezete, annak általános indokolása, a település bevételeire és kiadásaira vonatkozó tervek alapján állítottuk össze. Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítását a koncepció nem említi.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A program nem tér ki a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítására.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Lökösháza Község a Gyula székhellyel működő 3408 számú statisztikai kistérséghez tartozó település.

A kistérséghez tartozó települési önkormányzatok képviselő-testületei a kistérséghez tartozó települési önkormányzatok kapcsolat- és együttműködési rendszere szervezeti keretének biztosítására, térségi közszolgáltatások biztosítására, szervezésére, összehangolására, fejlesztésére, az egyes települések önkormányzatainak teljesítőképességét meghaladó önkormányzati feladatkör, valamint a közszolgáltatási rendszer közös, illetve térségi rendszerének kialakítására, szervezésére, összehangolására, működtetésére, fejlesztésére, a térség intézményrendszerének integrálására, feladatellátásának összehangolására, fejlesztésére, intézményfenntartásra, a feladatellátás feltétel- és forrásrendszerének koordinálására, a kistérség területének összehangolt fejlesztésére, a közösségi szolgáltatások térségi szinten történő kiegyenlített, magas színvonalú és minőségű ellátása érdekében társulási megállapodást kötöttek. A Helyi Esélyegyenlőségi Program és a Kistérségi Esélyegyenlőségi Program egyeztetett.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A releváns adatok a TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, KSH adatbázisából és helyi adatgyűjtésből állnak rendelkezésre, kutatások nem készültek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A szegénységet befolyásoló legfontosabb tényezők Magyarországon: mindenekelőtt a gazdasági aktivitás, amit viszont meghatároz az iskolai végzettség, a gyermekszám, a lakóhely jellege, etnikai hovatartozás.

A szegénység kockázatának leginkább kitett csoportok: az alacsony végzettségűek, a romák, a fogyatékkal élők, a gyermekek és a többgyermekes családok, az egyszülős családok, a munkanélküliek, a munkaerőpiacról kiszorult munkavállalási korú emberek, a falusi lakosság, különösen a kistelepüléseken élők, az ország elmaradottabb térségeiben élők

A mélyszegénység nem roma probléma, a gyakorlatban azonban sokszor azonosítják a mélyszegénység fogalmát a cigánysággal. A mélyszegényeknek csak a bő harmada, szűk fele roma, és a romák körében is hasonló arányt képviselnek a mélyszegénységben élők.

A szegénységnek többféle definíciója is létezik, és az adott definíciótól függően többféle módon is mérhető. Az egyes meghatározások és mérési módszerek különbözősége nemcsak az egymástól eltérő statisztikai adatgyűjtési és elemzési módszerek alkalmazásában mutatkozik meg, hanem más-más megközelítéseket takar, és eltérő következtetésekhez vezet a szegénység elleni küzdelemhez javasolt megoldások tekintetében.

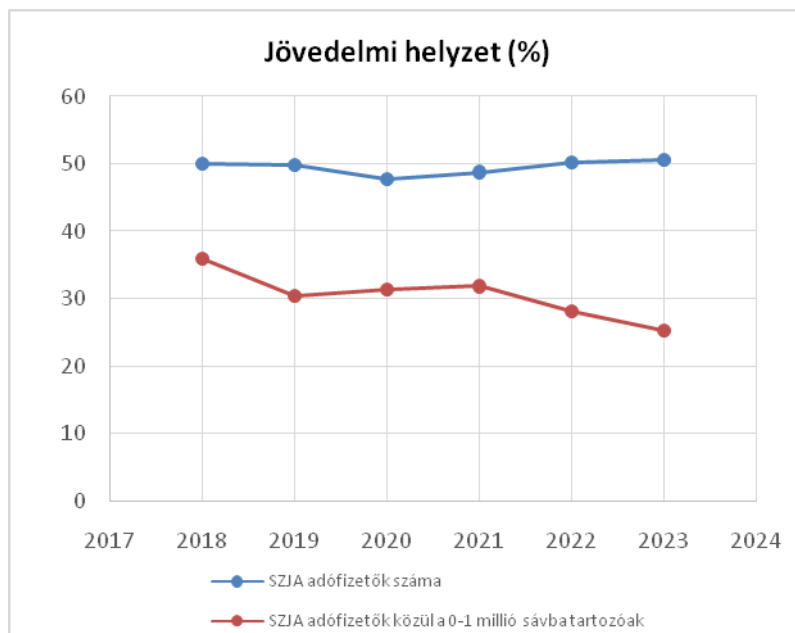
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet értelmében Lökösháza község a gazdasági, infrastrukturális és szociális mutatók alapján nem számít hátrányos helyzetű településnek. Azonban a munkalehetőségek száma és az átlagkereset is rendkívül alacsony.

E terület vonatkozásában a következőkben tekintünk át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják. Az Szt. meghatározza a pénzügyi, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat. Az Flt. célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében. A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-a értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	49,95	35,96
2019	49,81	30,43
2020	47,71	31,37
2021	48,74	31,86
2022	50,24	28,08
2023	50,58	25,27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatban bemutatjuk, hogy az elmúlt öt évben a települési állandó népességnek majdnem a fele adóköteles jövedelemmel rendelkező magánszemély. Az SZJA adófizetők aránya az állandó népességhez képest enyhe csökkenést mutatott 2018 és 2020 között, de 2021-től kezdve újra növekedés figyelhető meg.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerő piacra visszatérő nők valamint a

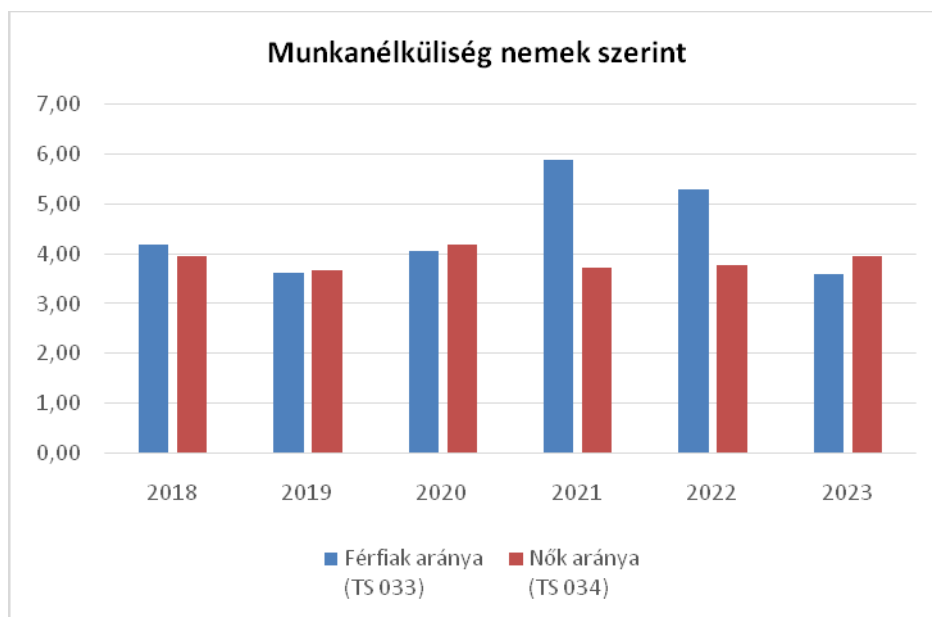
megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek. A hátrányos helyzet kialakulása és fennmaradása a foglalkoztatottság hiányára vezethető vissza. A hátrányos helyzetűek a munkaerőpiaci belépésének esélye erősen korlátozott.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Meg kell vizsgálni az adatok alakulásának tendenciáit és összefüggésbe hozni a település gazdasági mutatóinak alakulásával. Át kell gondolni, hogy a tendenciák, valamint a településen jelenleg érvényesülő gazdasági folyamatok milyen jövőbeli kilátásokat hordoznak magukban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	4,17	3,95	4,06%
2019	3,62	3,67	3,65%
2020	4,06	4,19	4,13%
2021	5,88	3,72	4,80%
2022	5,28	3,77	4,53%
2023	3,60	3,95	3,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

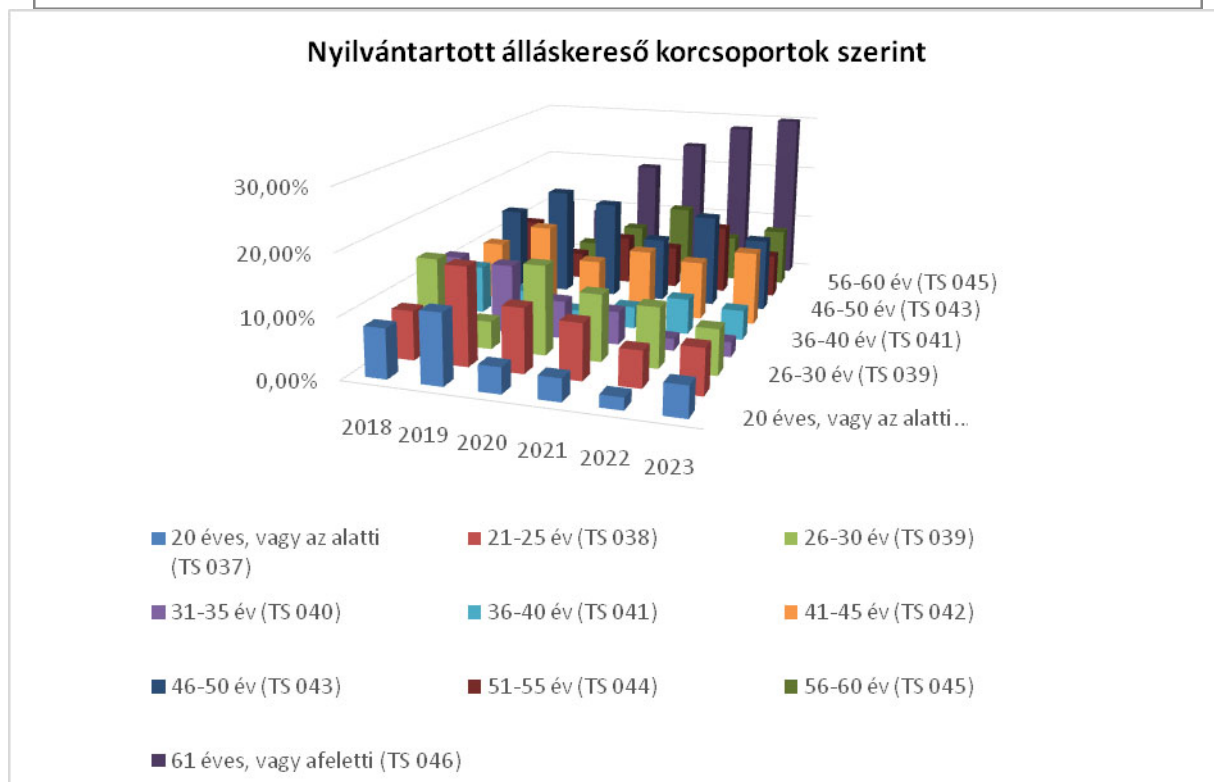
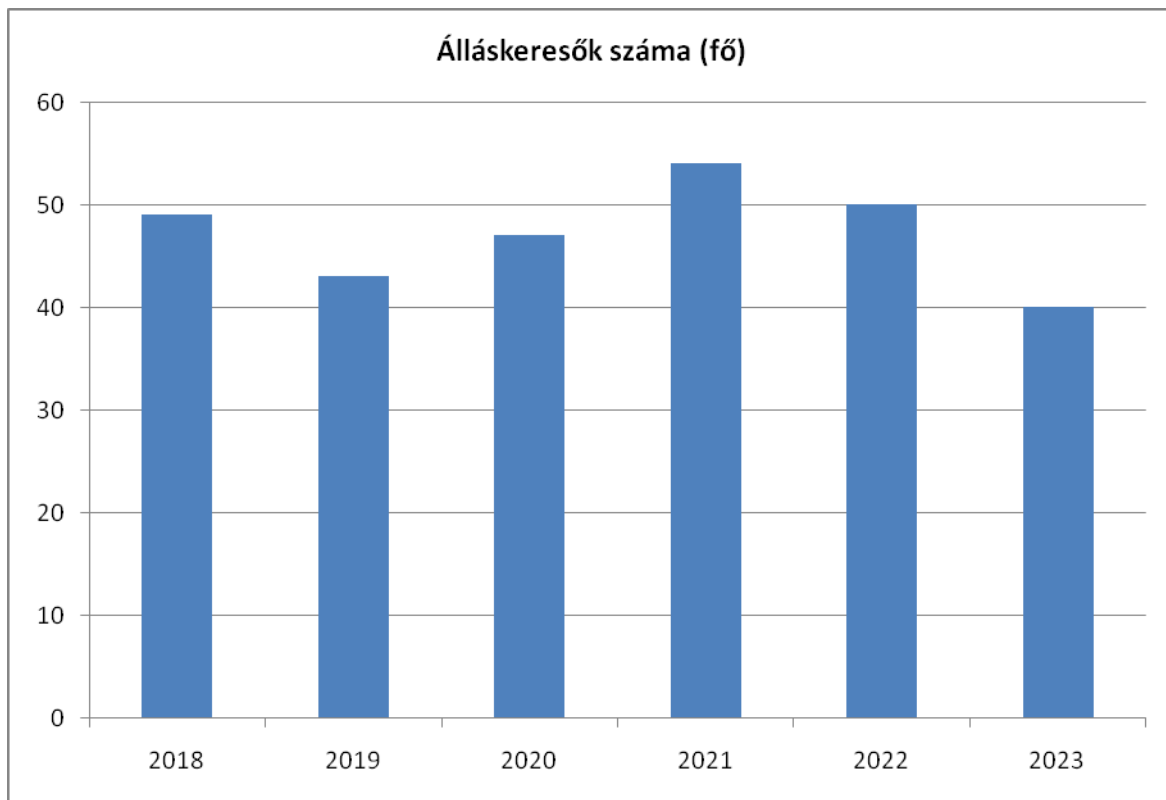
Napjainkban a lakónépesség majdnem 4 %-a a nyilvántartott álláskeresők száma. A munkanélküliek száma ennél az értéknél magasabb lehet, mivel a munkanélküli ellátásból kikerülők egy része nem tartja a kapcsolatot a Foglalkoztatási Osztállyal. A foglalkoztatottság Lökösházán alacsony, kevés a

munkahely, ahol el tudnának helyezkedni a munkanélküliek. A munkanélküliségen egy kicsit enyhít a közmunkaprogram, tavasztól őszig pedig alkalmi munkákra van lehetőség a mezőgazdaságban. A mélyszegénységben élők legnagyobb része 8 vagy annál kevesebb általános iskolai osztályt végezte el, nem rendelkeznek szakmával, ezért nehéz a munkaerőpiacba integrálódniuk. Így általában, csak ideiglenes munkában vesznek részt

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

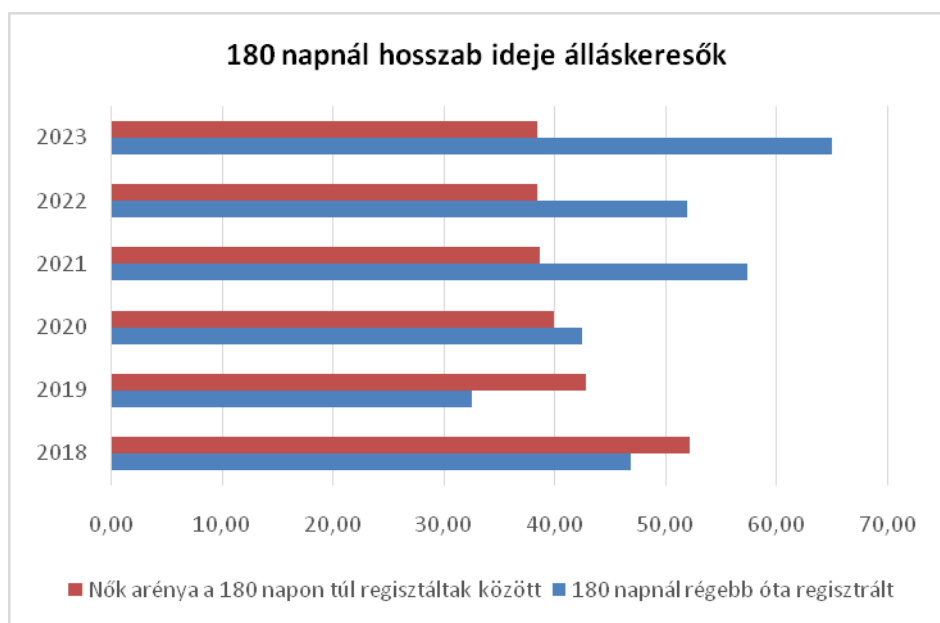
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	49	43	47	54	50	40
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	5,00	2,00	2,00	1,00	2,00
	%	8,16%	11,63%	4,26%	3,70%	2,00%	5,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	7,00	5,00	5,00	3,00	3,00
	%	8,16%	16,28%	10,64%	9,26%	6,00%	7,50%
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	2,00	7,00	6,00	5,00	3,00
	%	14,29%	4,65%	14,89%	11,11%	10,00%	7,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	5,00	3,00	3,00	1,00	1,00
	%	12,24%	11,63%	6,38%	5,56%	2,00%	2,50%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	2,00	1,00	2,00	3,00	2,00
	%	8,16%	4,65%	2,13%	3,70%	6,00%	5,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	6,00	4,00	6,00	5,00	5,00
	%	10,20%	13,95%	8,51%	11,11%	10,00%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	7,00	8,00	8,00	6,00	8,00	5,00
	%	14,29%	18,60%	17,02%	11,11%	16,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	2,00	4,00	4,00	6,00	3,00
	%	10,20%	4,65%	8,51%	7,41%	12,00%	7,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	2,00	4,00	7,00	4,00	4,00
	%	4,08%	4,65%	8,51%	12,96%	8,00%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	4,00	9,00	13,00	14,00	12,00
	%	10,20%	9,30%	19,15%	24,07%	28,00%	30,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	46,94	52,17
2019	32,56	42,86
2020	42,55	40,00
2021	57,41	38,71
2022	52,00	38,46
2023	65,00	38,46

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

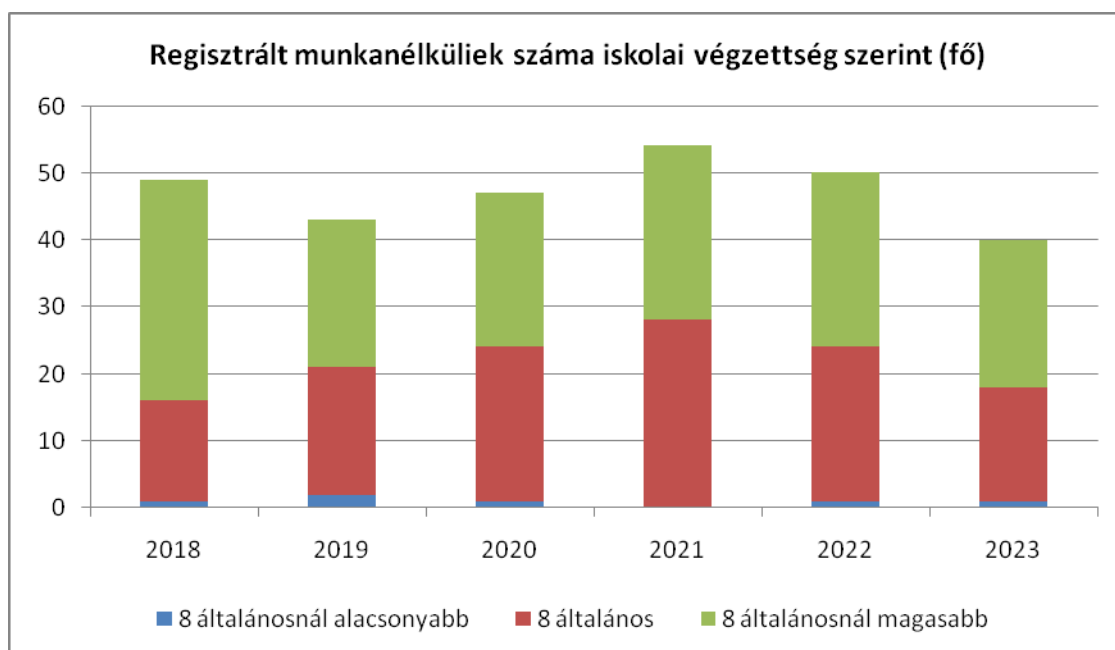

A nyilvántartott/regisztrált munkanélküliekből a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek elég magas arányt mutatnak. Az arányokat tekintve a nők magasabb arányban vannak a fél éven túli regisztráltak körében, mint a férfiak 2019-ig. 2020-tól ez a százalékos arány a férfiaknál magasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	49	1	2,04%	15	30,61%	33	67,35%
2019	43	2	4,65%	19	44,19%	22	51,16%
2020	47	1	2,13%	23	48,94%	23	48,94%
2021	54	0	0,00%	28	51,85%	26	48,15%
2022	50	1	2,00%	23	46,00%	26	52,00%
2023	40	1	2,50%	17	42,50%	22	55,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek közül a 8 általánosanál alacsonyabb végzettségűek száma szerencsésen alacsony, minden évben 1-2 fő körül alakul, ez százalékosan kimutatva 1-5%. A 8 általános végzettségűek száma 15-28 fő között mozog, ami százalékosan kimutatva 30-50%. A 8 általánosanál magasabb iskolai végzettségűek 22-33 fő között alakul, míg ez százalékosan kivetítve 48-67%.

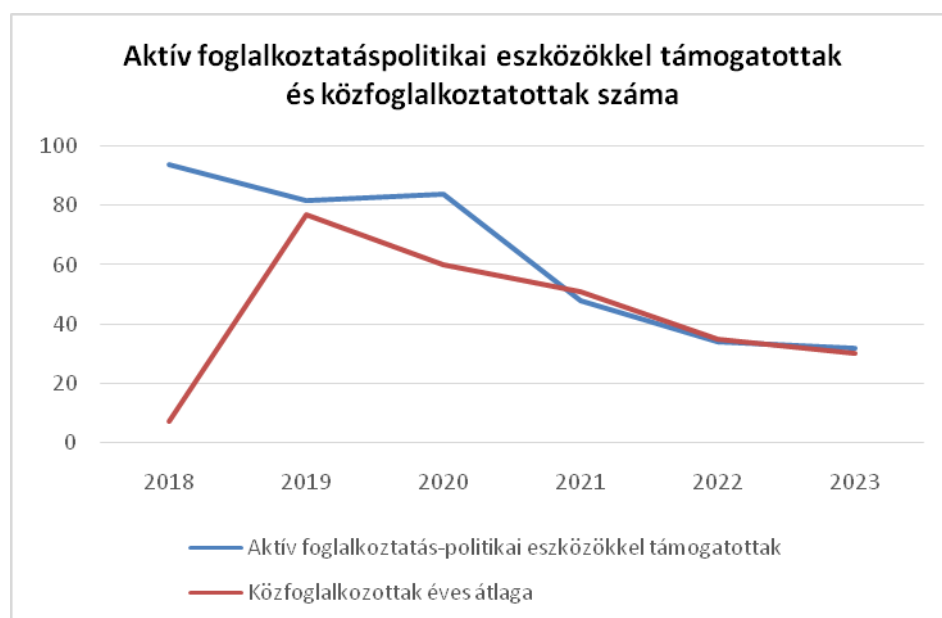
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás lehetőséget nyújt az önkormányzat számára a község közterületeinek, intézményeinek karbantartására és tisztán tartására. Az FHT-ban részesülőknek törvényi előírásként egy év alatt 30 nap munkaviszony kell teljesíteniük, az ellátásra való jogosultságért. A közfoglalkoztatás erre jó lehetőséget jelent számukra.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	94	7
2019	82	77
2020	84	60
2021	48	51
2022	34	35
2023	32	30

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az elmúlt évek adatai alapján jól látszik, hogy a pandémiás időszakban nőtt a közfoglalkoztatottak száma, de ez mára mindinkább csökken a javuló munkaerőpiacnak köszönhetően.

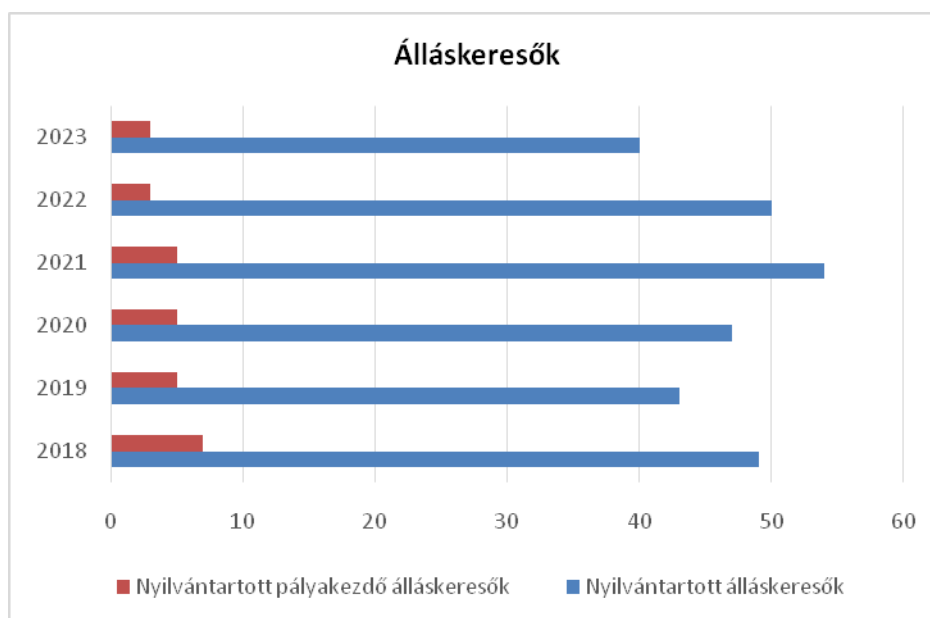
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok)

A helyi vállalkozások az aktív korú népesség csak elenyésző részét képesek foglalkoztatni, ezért a munkahelykeresés és munkavállalás során fontos a vonzáskörzetekben lévő munkahelyek elérhetősége. Helyközi és távolsági buszjáratok Gyula és Békéscsaba irányába, aktív napi időszakban 120 percnél tovább indulnak. Vonatok Békéscsaba irányába, aktív időszakban 60 percnél tovább indulnak.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	49	7
2019	43	5
2020	47	5
2021	54	5
2022	50	3
2023	40	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek között jelentős azon hátrányos helyzetű csoportok aránya, akiknek a munkaerő – piacra kerülés, illetve visszatérés nehézségekbe ütközik. Ezek megoldásával megtörténhet a felzárkóztatás, és a munkaerő - piacra való visszatérés. A Foglalkoztatási Osztály által szervezett programok segítséget nyújthatnak a munkanélkülieknek a munka – piac visszatalálásához.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A közmunka program lehetőséget kínál közfoglalkoztatásra az idei évben 60 fő számára. A tevékenységben teljes az együttműködés a Foglalkoztatási Osztály és az Önkormányzat között.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg. Az önkormányzat és intézményei bonyolítják le a közfoglalkoztatás jelentős részét, amelynek keretében aktív korúak ellátásában részesülők foglalkoztatása történik.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk. A munkáltató feladata, hogy minden szükséges intézkedést tegyen a hátrányos megkülönböztetés ellen, különösen, ha arra a munkahelyen vagy a munkaerőpiacon kerül sor.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

A Petőfi Sándor Községi Szintér és Könyvtárban mindenki számára elérhető internet szolgáltatás, ingyenes számítógép használatával és munkatársunk segítségével lehetőség van a digitális ismeretek megszerzésére, bővítésére.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakul:

A korábban jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus állapítható meg:

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (új ellátás, a korábban rendszeres szociális segélyre jogosultak egy része erre válik jogosulttá).

Az újonnan a járási hivatalok hatáskörébe kerülő aktív korúak ellátásán túl továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az alábbi ügykörök: alanyi ápolási díj (az alapösszegű, a fokozott ápolási szükségletre tekintettel megállapított emelt összegű, valamint a kiemelt ápolási díj), időskorúak járadéka, alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. A felsorolt, állami felelősségi körben nyújtott szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az úgynevezett települési, illetve rendkívüli települési támogatás keretében.

Az önkormányzati segély is átalakult, hiszen a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is a rendkívüli települési támogatás keretében nyújtható támogatás.

Az állami foglalkoztatási szerv az álláskeresőket és a munkáltatók részére is nyújt támogatásokat:

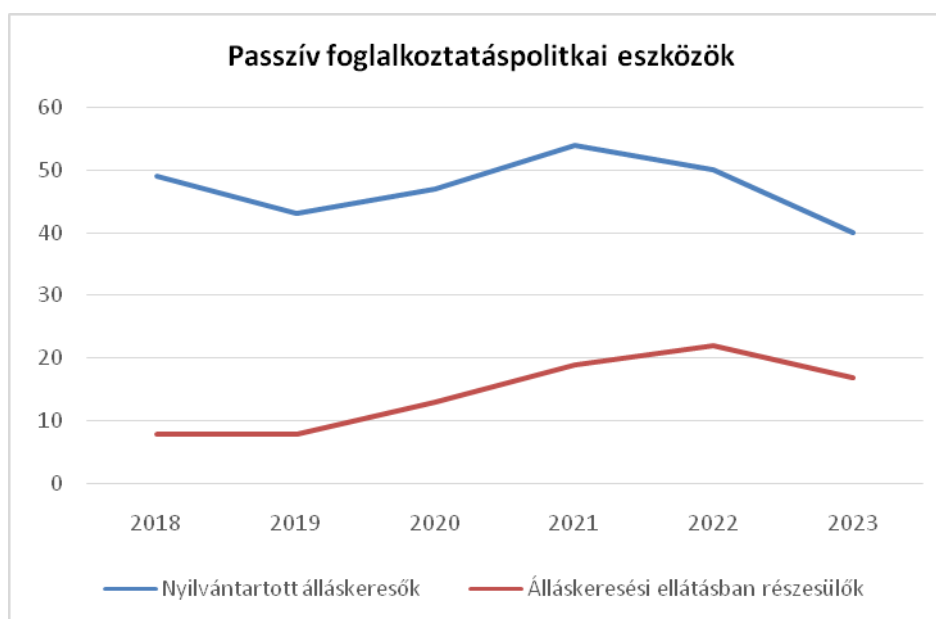
Álláskeresőket támogatása:

- Képzési támogatás (támogatható személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. § - a rögzíti).
- Álláskeresőket járadék (az Flt. 25. § - a szerint).
- Nyugdíj előtti álláskeresőket támogatás (az Flt. 30. § - a szerint).
- Utazási költségtérítés (az álláskereső részére járó álláskeresőket járadék, álláskeresőket segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatosan állapítható meg az Flt. 32. § - a szerint).
- Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás (az Flt. 17. §- a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében).

Az Ft. alapján álláskeresői segélyre jogosult az álláskereső, ha az álláskeresővé válását megelőző évben 360 nap munkaviszonnyal rendelkezik.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	49	4,62%	8	16,33%
2019	43	4,12%	8	18,60%
2020	47	4,70%	13	27,66%
2021	54	5,52%	19	35,19%
2022	50	5,53%	22	44,00%
2023	40	4,67%	17	42,50%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

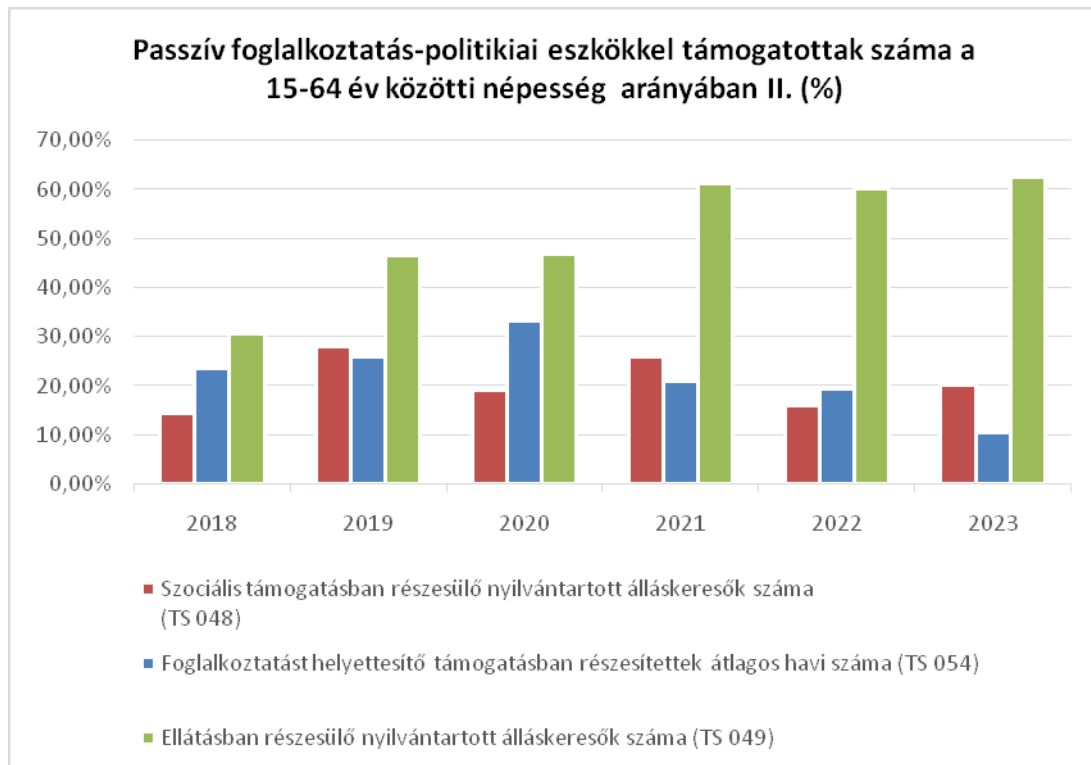

A táblázat alapján kimutatható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma és az álláskeresői ellátásban részesülők száma is a járványidőszak alatt (2020-2021) érte el a maximumot. A csökkenő trend 2022-2023-ban részben a munkaerőpiac javulására, részben pedig az ellátási rendszerek szigorodására utalhat. Az álláskeresői ellátásban részesülők aránya a nyilvántartott álláskeresőkön belül 2021-ben volt a legmagasabb, ami azt jelezheti, hogy a rendszer nagyobb arányban tudott támogatást nyújtani a rászorulóknak.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	7	14,29%	12	23,49%	15	30,61%
2019	12	27,91%	11	25,93%	20	46,51%
2020	9	19,15%	16	33,30%	22	46,81%
2021	14	25,93%	11	20,93%	33	61,11%
2022	8	16,00%	10	19,22%	30	60,00%
2023	8	20,00%	4	10,48%	25	62,50%

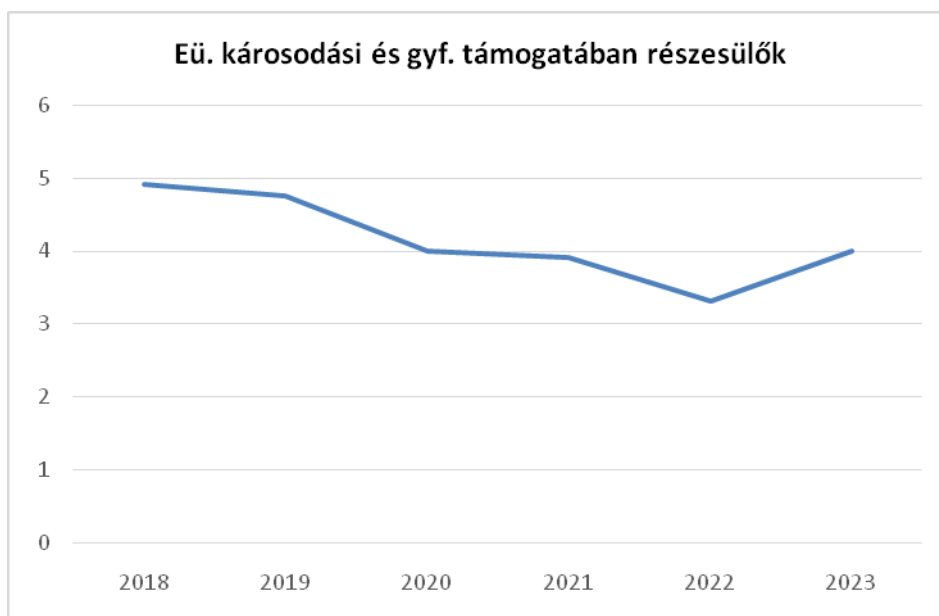
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Azok az egészségkárosodással élő aktív korú személyek, akik nem részesülhetnek a rokkantsági ellátásokban, az aktív korúakat megillető szociális ellátásként rendszeres pénzellátást kaphatnak, saját egészségkárosodásuk okán.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	5
2019	5
2020	4
2021	4
2022	3
2023	4

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás- (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

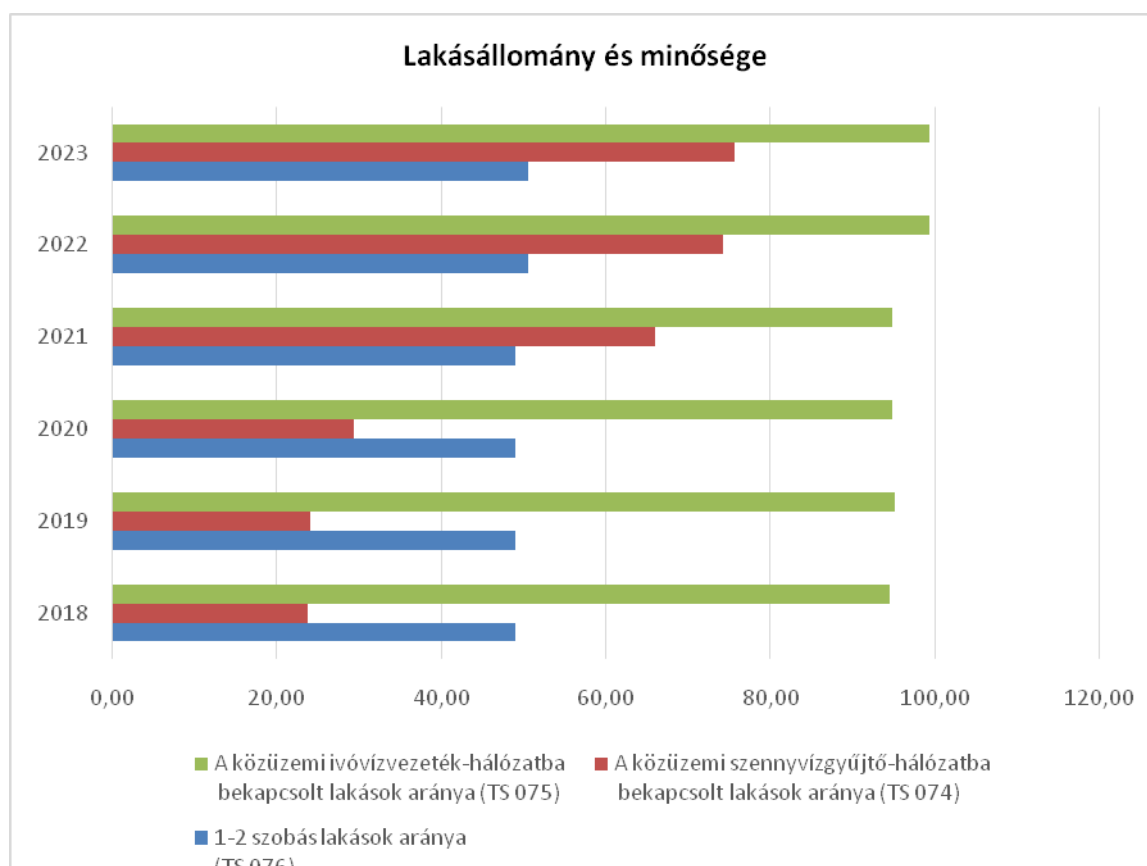
a) bérlakás-állomány.

Bérlakás-állomány nincs a településen

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	825	0	0,00	48,97	23,76	94,42
2019	825	0	0,00	48,97	24,12	95,03
2020	825	0	0,00	48,97	29,45	94,79
2021	825	0	0,00	48,97	65,94	94,79
2022	787	0	0,00	50,57	74,21	99,36
2023	787	0	0,00	50,57	75,60	99,36

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatás nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	0
2019	n.a.	0
2020	n.a.	344
2021	n.a.	196
2022	n.a.	116
2023	n.a.	340

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mindennapi létfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások már igen megterhelőek a családok, a célcsoportok családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja a 9/2023 (VII. 10.) önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakhatási támogatás, a szociálisan rászoruló háztartások részére, a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A Bizottság a villanyáram-, a vízfogyasztás-, a gázfogyasztás, a csatornahasználat illetve a szemétszállítás díjához, a lakbérhez, albérleti díjhoz, közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakhatási támogatást nyújt.

f) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyermekes családok esetében, s ezek a

célcsoportok váltak leginkább veszélyeztetetté a lakásuk elvesztése, a hajléktalanná válás, vagy fizetés hiányában a közműszolgáltatások kikapcsolása miatt. Az eladósodottságra nem áll rendelkezésre adat, mindössze önkormányzati tapasztalat. Az eladósodottsági problémák segítésére az önkormányzat képviselő-testülete a szociális ellátásokról szóló 9/2023 (VII. 10.) rendeletet hozta létre.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közműszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Községünk mezőgazdasági jellegéből adódóan vonzáskörzetében több tanya ingatlan található, amelyek magántulajdonban állnak. Összességében elmondható, hogy a külterületi lakosok lényegesen rosszabb szociális helyzetben élnek, mint a belterületi lakosok többsége. Részükre a közműszolgáltatások többsége sem biztosítható teljes mértékben. A település külterületén a közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés csak részben biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része.

Külterület: a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyak, puszták, külterületi lakott helyek).

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15 - 64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50% - ot.

Községünk egész területén szegregált lakóterület nem található.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

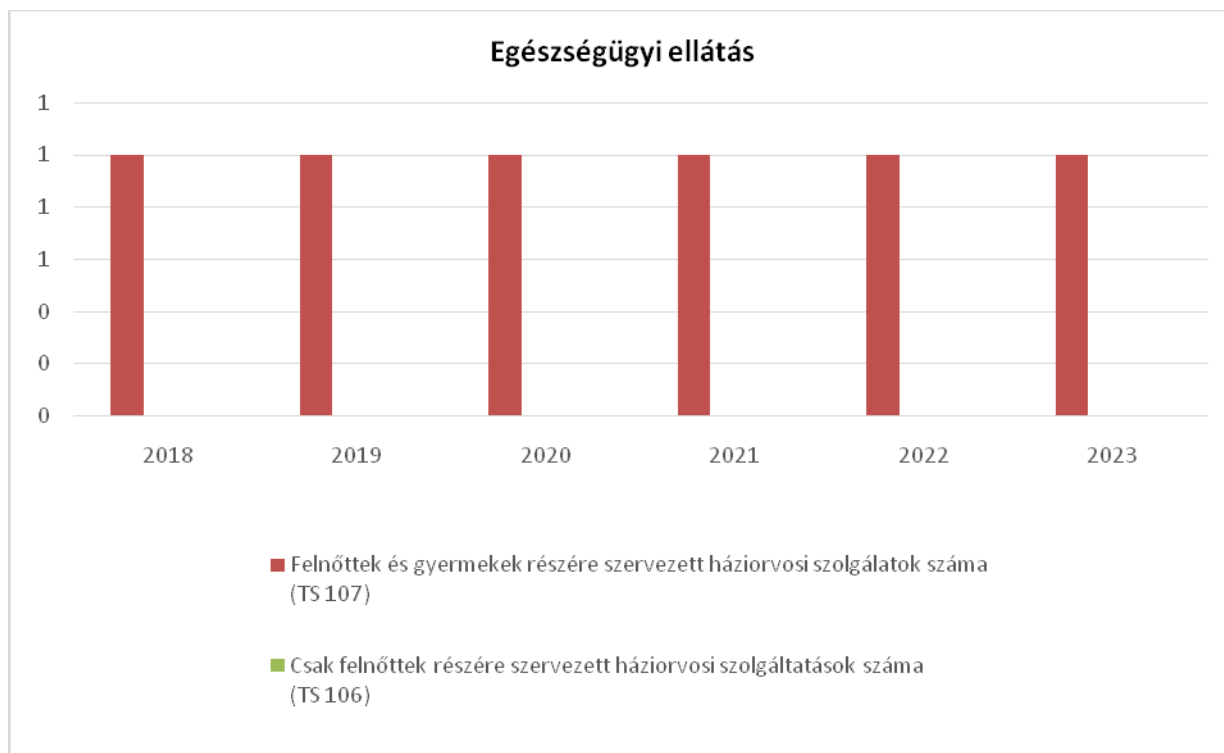
Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	80	18,27
2019	1	0	0	1	86	11,46
2020	1	0	0	1	79	12,96
2021	1	0	0	1	88	13,23
2022	1	0	0	1	70	11,69
2023	1	0	0	1	65	9,76

Forrás: TeIR, KSH Tstar

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik, ennek megfelelően településünkön az alábbi egészségügyi szolgáltatások érhetők el:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- a fogorvosi alapellátás,

- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- d) az iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a lakóotthon. Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Lőkösháza Község Önkormányzati Képviselő-testülete megállapította és kialakította az egészségügyi alapellátások körzeteit, a területi ellátási kötelezettségre a szerződést az alapellátásban résztvevő orvosokkal megkötötte, így biztosítva a lakosság részére az egészségügyi ellátáshoz a hozzáférést.

A településen a vizsgált időszakban minden évben 1 fő felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálat volt.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szociális, egészségügyi intézmények, civil szervezetek közötti kapcsolat kiemelkedő fontosságú a megelőzésben, a problémák kezelésében, a szűrőprogramokhoz jutásban. A Népegészségügyi Program is kiemelten kezeli a szervezett szűrővizsgálatokat.

A kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhető. A rendszeres szűrések körébe tartozó nőgyógyászati vizsgálatok köre (mammográfia, UH) Gyulán vagy Békéscsabán biztosított.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Községben ez a hozzáférés nem megoldott. Az ilyen jellegű ellátások Gyulán vagy Békéscsabán biztosítottak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat biztosítja a közétkeztetést is a Napközi Konyha által. A különböző korosztályoknak megfelelő, egészséges, étrendet biztosít, a vonatkozó előírásoknak megfelelően.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Lőkösházán az elmúlt években a sport, mint szó egyenlő lett a futballal. Az elmúlt évek futball nagy sikereinek köszönhetően megyei szinten, nagy szurkolótáborral. A futballéleten kívül a településen szezonálisan megjelennek kézilabdázni, kosárlabdázni, sakkozni, horgászni és a kerékpárral való túrázni vágyók.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Gondozási Központ a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat biztosítja:

- a) Étkeztetés
- b) Házi segítségnyújtás
- c) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- d) Tanyagondnokság

g) drogprevenációs szolgáltatások

Önkormányzatunk támogat minden drogprevenációs kezdeményezést, szeretnénk előadásokkal felhívni a figyelmet megelőzésre- felvilágosításra.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esély egyenlőség biztosítása érdekében.

i) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Lőkösháza Község Önkormányzat képviselő –testülete pozitív diszkriminációval segíti a célcsoportokhoz tartozókat. Az önkormányzat évente egy alkalommal önerőből és pályázati forrásból tüzelőanyag támogatást nyújt a szociálisan rászorulóknak részére, melyet rendeletben szabályoz. Ezt a gyakorlatot a jövőben is kívánja folytatni. A települési önkormányzat népkonyhát nem üzemeltet, ezért a „3.6.2.: Népkonyha” megjelölésű tábla bemutatása nem releváns. A Napközi Konyha biztosítja gyermekellátást biztosító közintézmények intézményi és szünidei gyermekétkeztetését.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	450	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községben a közösségi élet szinterei sokrétűek, az intézményesített közösségek, a lakóközösségek, a munkahelyek, intézmények, templom és a civil szervezetek is megtalálhatók. A kultúra és a közművelődés központja Petőfi Sándor Közösségi Színtér és Könyvtár, amely többcélú rendezvénynek is helyt ad, többek között: lakodalmak, egészségnapok, szűrések, kiállítások, vásárok, óvodai-, iskolai fellépések, testületi ülések megtartására, óriás festmények megfestésére.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Lőkösházán jellemzően két nemzetiség él és jellemzően a kulturális életben meghatározó a szerepük:

A Román Nemzetiségi Önkormányzat és a Lőkösházi Románok Egyesülete fogja össze a román nemzetiségi lakosságot. Célja a nemzeti kultúra, hagyomány, nyelv ápolása. Támogatják a fiatalok sportolási lehetőségeit sportnapok szervezésével. Testvértelepülésünkkel, Kisirattal jó kapcsolatot tartanak fenn és minden évben az augusztus 20-i öregfiúk foci szervezésében részt vesznek.

A Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökségi lemondások következtében határozatképtelenség miatt megszűnt 2012-ben.

2014-ben megalakult a Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Céljuk a roma kultúrák és hagyományok ápolása. Hozzájárulnak az önkormányzat és az intézmények rendezvényeinek lebonyolításához.

A nemzetiségek az évek során a község érdekeit figyelembe véve több alkalommal szervezik közösen programjaikat, építik és őrzik kapcsolataikat.

Lőkösházára jellemzően elmondható, hogy az közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusokról, nemzetiségek közötti problémáról.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Lőkösháza lakóira jellemző az önkéntes munka, az adományozás még gyermekcipőben jár. Vélhetőleg összefüggésben van azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az önkéntes segítővé válásában. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás

erősítik az ilyen jellegű tevékenységeket. Az önkormányzat kasszáját növeli az is, hogy a képviselő-testület tagjai a nekik járó képviselői díjról lemondtak, így önkéntesekként tevékenykednek.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat Célja társadalomba való integráció a hagyományaik megőrzésével és a többségi társadalommal való együttműködés. További céljuk hogy Gyermekek, fiatalok megfelelő tudáshoz juthassanak és motiválva legyenek a tanulásra. Céljuk, hogy a helyi romák adófizető állampolgárok legyenek és ne segélyezetttek, ezért minden olyan kezdeményezést támogatnak, amely munkahelyteremtésre irányul.

Kiemelten figyelmet fordítanak a bűnmegelőzésre és a vagyonbiztonságra, együttműködve a helyi szervekkel és önkormányzattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lakókörnyezet rendezetlensége	életvezetési tanácsadás
Aluliskolázottság	tanfolyamok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt és elfogadta a 47/2007. (V.31.) számú határozatával a „Legyen Jobb a Gyerekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. Ennek fő célja volt, hogy javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit, de főként azokra a gyerekekre kell a hangsúlyt helyezni, akiknek az érdekei a legjobban sérülhetnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	853	860	1713	49,80%	50,20%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			48	2,80%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	123	104	227	7,18%	6,07%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	23	31	54	1,34%	1,81%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

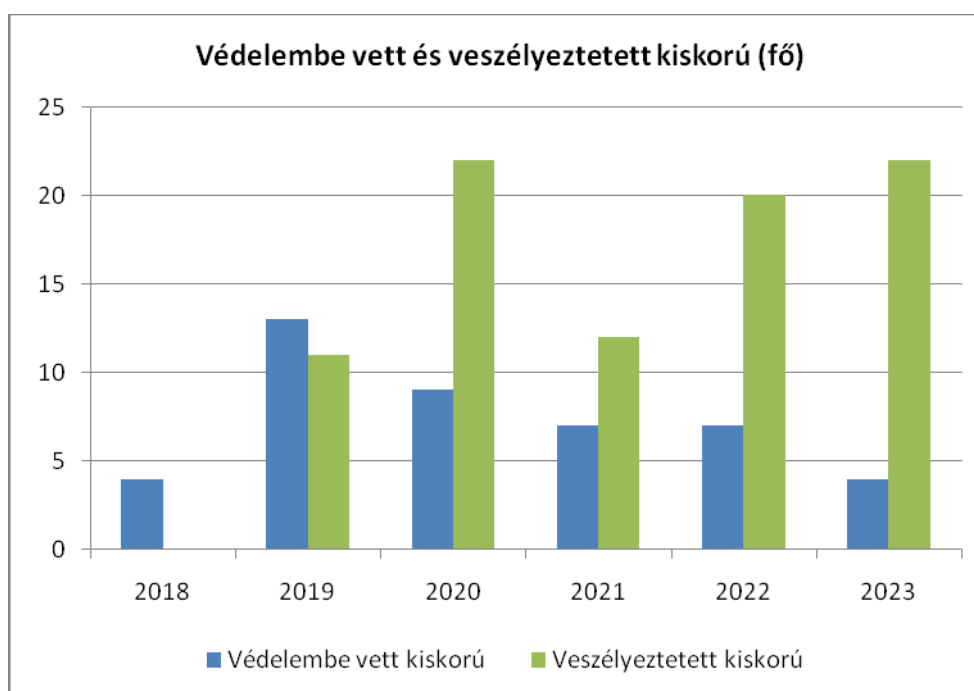
A gyermekek helyzetének elemzéséhez ismernünk kell az ehhez kapcsolódó definíciókat és szabályozásokat!

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	4	n.a.
2019	13	11
2020	9	22
2021	7	12
2022	7	20
2023	4	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Védelemben vett 18 év alatti gyermekek száma 2018-ban 4, majd 2023-ban szintén 4 fő volt. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2018 és 2023 között 4 és 13 fő között ingadozik.

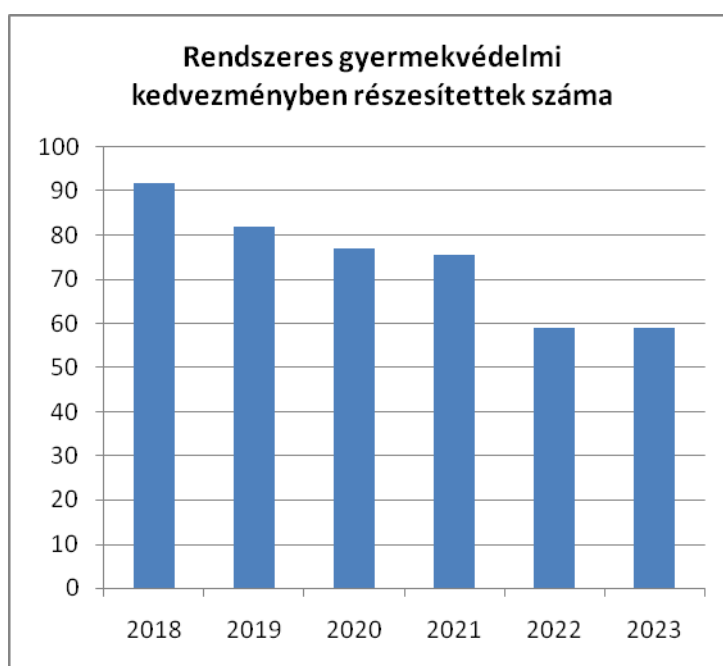
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre (tankönyvtámogatás, étkezési kedvezmény, illetve kétszer egy évben eseti támogatás).

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások összesítőjének táblázata mutatja a 2012. évben gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek számát. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény eseti támogatás összege 5.800.- Ft gyermekenként. Az állam 100%-ban biztosította a támogatást.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	92
2019	82
2020	77
2021	76
2022	59
2023	59

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre folyamatosan csökken.

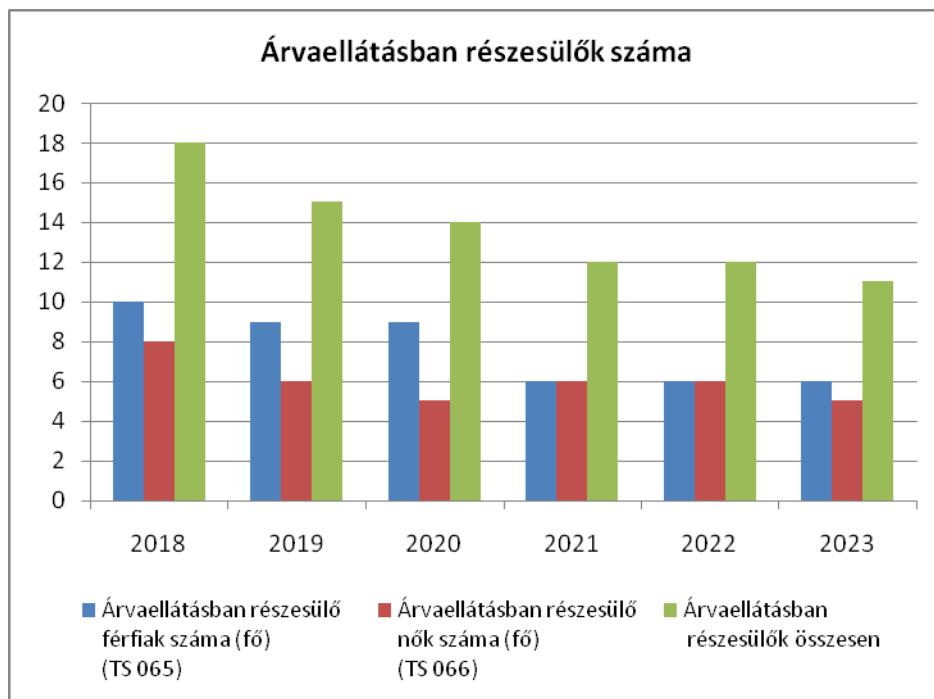
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A település igyekszik a nehéz sorsú családokon segíteni. A helyi önkormányzati rendeletben szabályozott feltételek fennállása esetén többek között vis maior gondok elhárítására, gyógyszer-támogatásra, lakhatási támogatásra, ősszel szociális célú tüzelőanyag támogatásra és augusztusban tanévkezdési támogatásra nyújthatnak be kérelmet a rászorulóknak. A lakhatási támogatás havi rendszerességű egy éven át és a háztartás vízdíjába kerül utalásra a megállapított összeg, továbbá minden évben egyszeri lakhatási támogatásban részesül az a háztartás, amelyik élő lakhatási támogatással rendelkezik. Minden lőkösházi újszülött érkezését 30.000 forinttal segíti az önkormányzat. A rászoruló családoknak rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény is megállapításra is van lehetőségük, amennyiben a feltételek fennállnak

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	10	8	18
2019	9	6	15
2020	9	5	14
2021	6	6	12
2022	6	6	12
2023	6	5	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenesen vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekétkeztetést, ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztetést.

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is alkalmazni kell.

A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek mindegyike jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, melyet különböző mértékű kedvezményekkel vehetnek igénybe:

- bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek esetén a kedvezmény az intézményi térítési díj 100 %-a,
- három- vagy többgyermekes családoznál gyermekekenként az intézményi térítési díj 50%-a,
- tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Lökösházán nincs tudomásunk magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

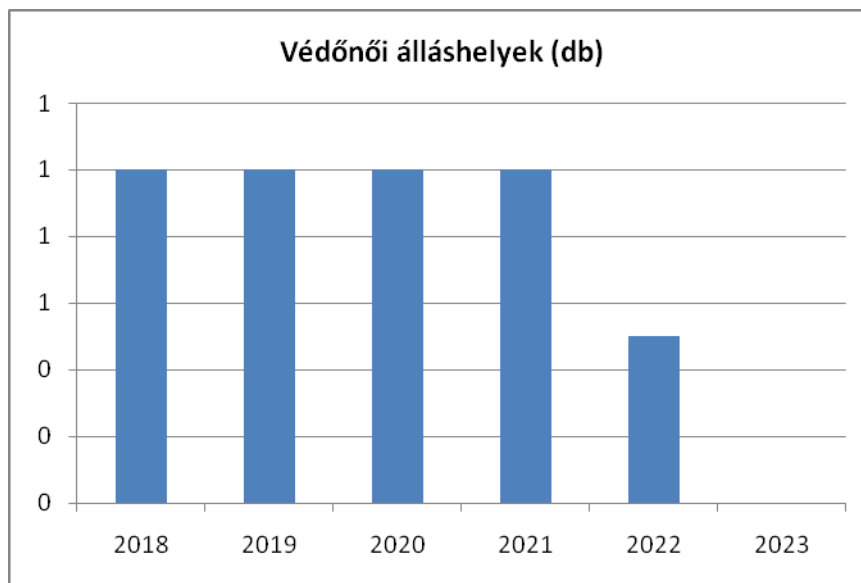
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál is sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

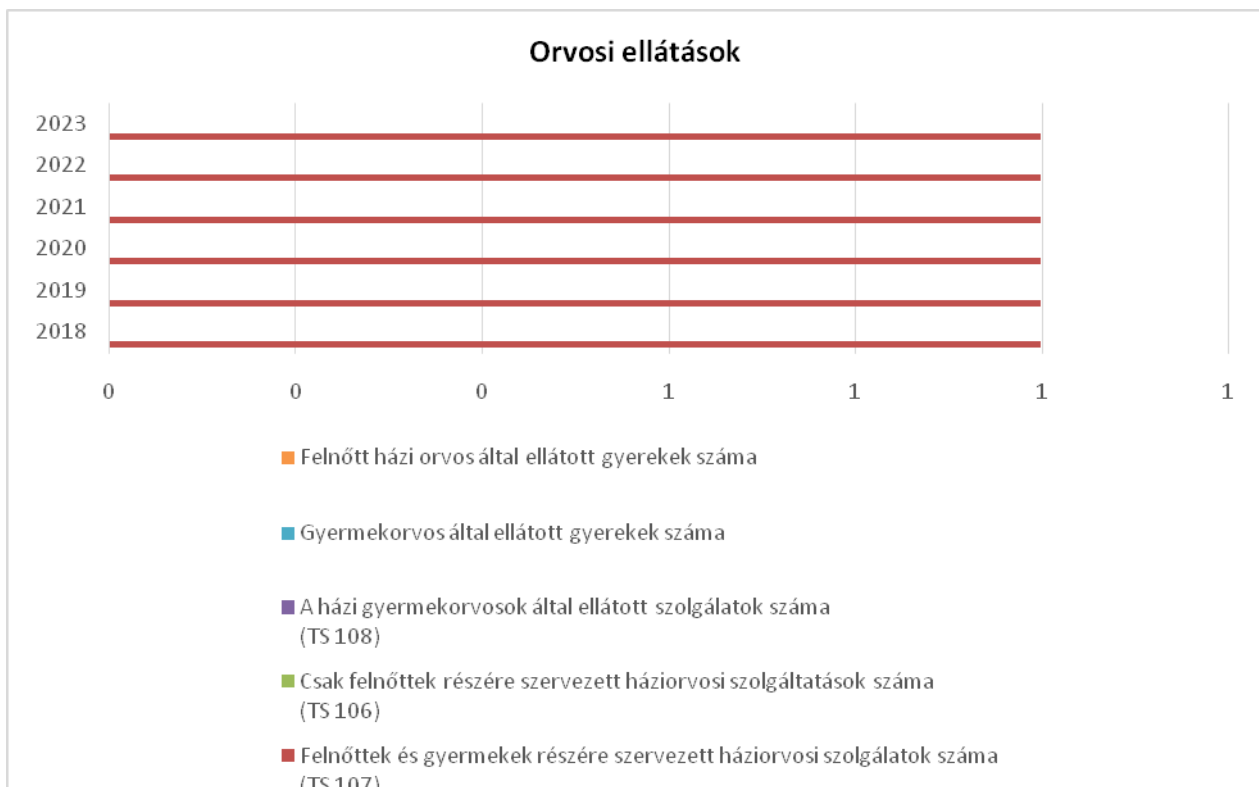

A védőnői álláshelyek száma minden évben 1 fő. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma, ha csak pár fővel is, de csökkenő tendenciát mutat, ami elsősorban az évről évre egyre kevesebb gyermekvállalásból adódik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyi alapellátásról szóló 2011. évi CXXIII. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- az iskolai-egészségügyi ellátásról.

Lőkösházán gyermekorvosi feladatok ellátását a házi orvos látja el. Gyermek szakorvosi ellátás a környező nagyvárosokban, Gyulán és Békéscsabán érhető el, továbbá 2015 óta havi egy alkalommal Gyuláról kikerkező gyermekorvos végzi a gyermekek kötelező védőoltásait, valamint ingyenes tanácsadást tart a védődői rendelőben.

A településen csak felnőtt házi orvos dolgozik, így az első három kategóriáról nincs mit megjegyezni.

A felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma évről évre változónak mondható.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

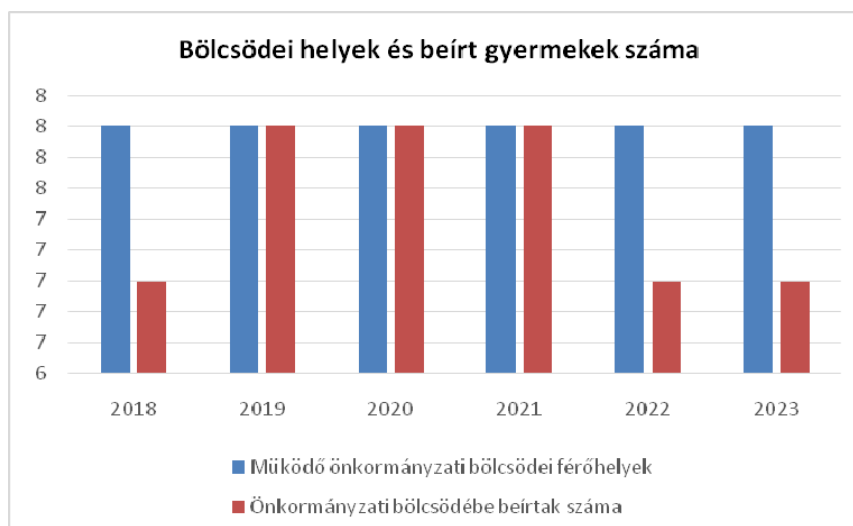
Nem áll rendelkezésünkre adat.

d) gyermekjóléti alapellátás, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő szociális szolgáltatások

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	8	7
2019	8	8
2020	8	8
2021	8	8
2022	8	7
2023	8	7

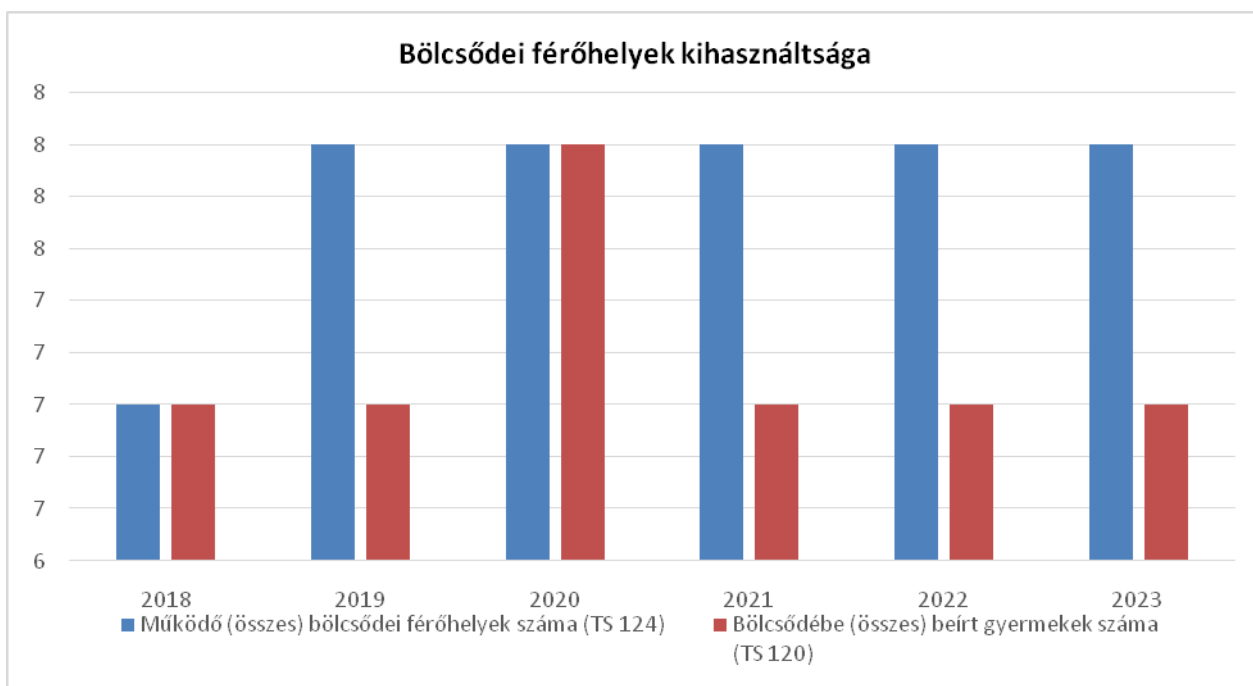
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	7	7	7	7
2019	0	0	0	0	8	7	8	7
2020	0	0	0	0	8	8	8	8
2021	0	0	0	0	8	7	8	7
2022	0	0	0	0	8	7	8	7
2023	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 2017. óta mini-bölcsőde üzemel. A bölcsődei férőhely a gyermekek életkorától függően 7 vagy 8 fő lehet.

f) gyermekvédelem

A gyermekvédelem egy nagyon sokoldalú feladat, ami hatalmas felelősséggel is jár. A településen a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaitól maximális odafigyelést és csapatmunkát igényel ennek a kézben tartása. Fő feladatuknak tekintik a gyermekek megóvását a veszélyektől és felkészíteni őket az életben való helytállásra. A társadalmi leszakadás megakadályozása és kirekesztés csökkentése érdekében igyekeznek biztosítani a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségét. Fontos lenne a tinédzser korú gyermekek részére a szexuális felvilágosítás, valamint felhívni a figyelmüket az online világ veszélyeire, de a legfontosabb a nehéz sorsú, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatása és a tehetséges jó képességű tanulók fejlesztése.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. A gyermeket nevelő családoknál a kialakult krízis helyzetet – ami főként anyagi helyzet miatt van – igyekeznek a község közösen megoldani. A gazdasági válság, a munkanélküliség magával hozza, hogy egyre több család kerül még nehezebb anyagi helyzetbe, fokozatosan nő azok száma, akik segítségre szorulnak, amit azonban csak lokalizálni tudunk, véglegesen megoldani a rendelkezésre álló forrásokból nem lehet.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Jellemzően a községben működő gyermekkel foglalkozó intézmények, szervezetek biztosítják a gyermekek számára egész évben a programokat.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az oktatási intézmények a tanév során, közétkeztetés keretén belül biztosítják a gyermekétkeztetést.

j) eltérő kultúrájú, vagy hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások és ellátórendszerek keretein belül

Hátránykompenzáló juttatás gyermekek részére nincsen a településen.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az önkormányzat alapellátási kötelezettségei értelmében gondoskodik az oktatási-nevelési intézménye működtetéséről, a Lőkősháza Községi Önkormányzat Óvoda-Bölcsődéről.

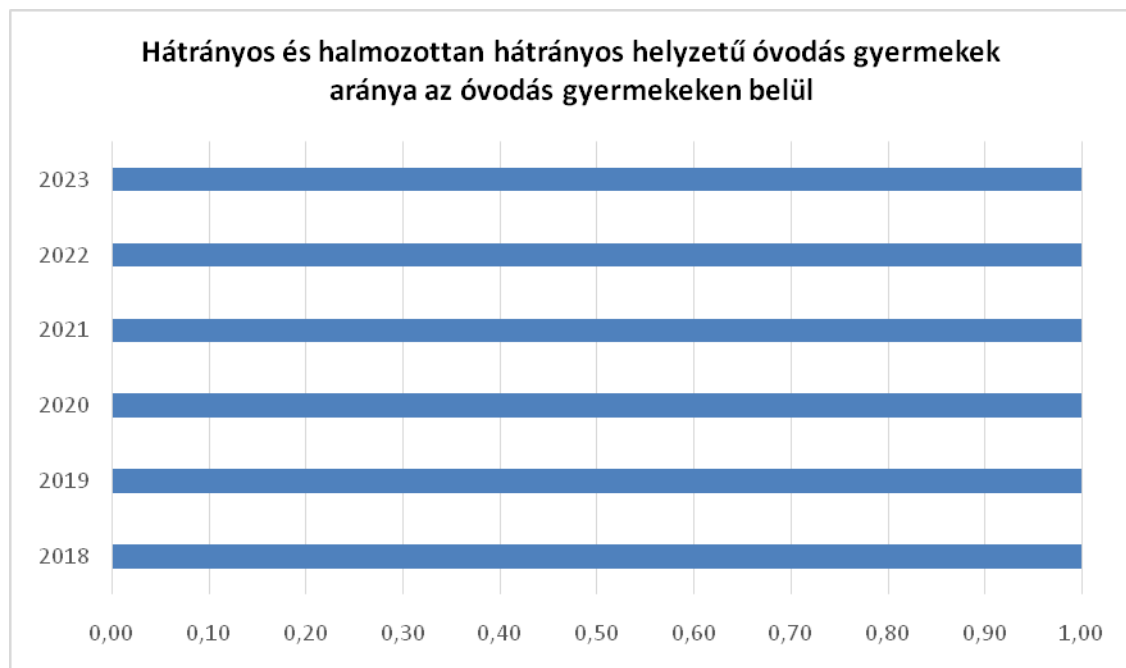
A településen 1 db óvoda működik, ahova 2 településről járnak be, Kevermesről és Lőkősházáról. Óvodai férőhelyek száma 75 fő, ami három csoportra van osztva. Az óvoda 6 órától 17 óráig van nyitva minden héten hétfőtől péntekig. Nyári szünidő miatt 3 hétre az óvoda bezárja kapuit. Az óvoda összesen 11 fővel dolgozik, ahol 6 fő diplomás óvodapedagógus, 1 fő pedagógiai asszisztens, 3 fő dajka/gondozónő és 1 kisegítő személyzet van.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	47	6	12,77
2019	51	3	5,88
2020	53	7	13,21
2021	52	11	21,15
2022	57	12	21,05
2023	56	11	19,64

Forrás: TeIR, KSH Tstar

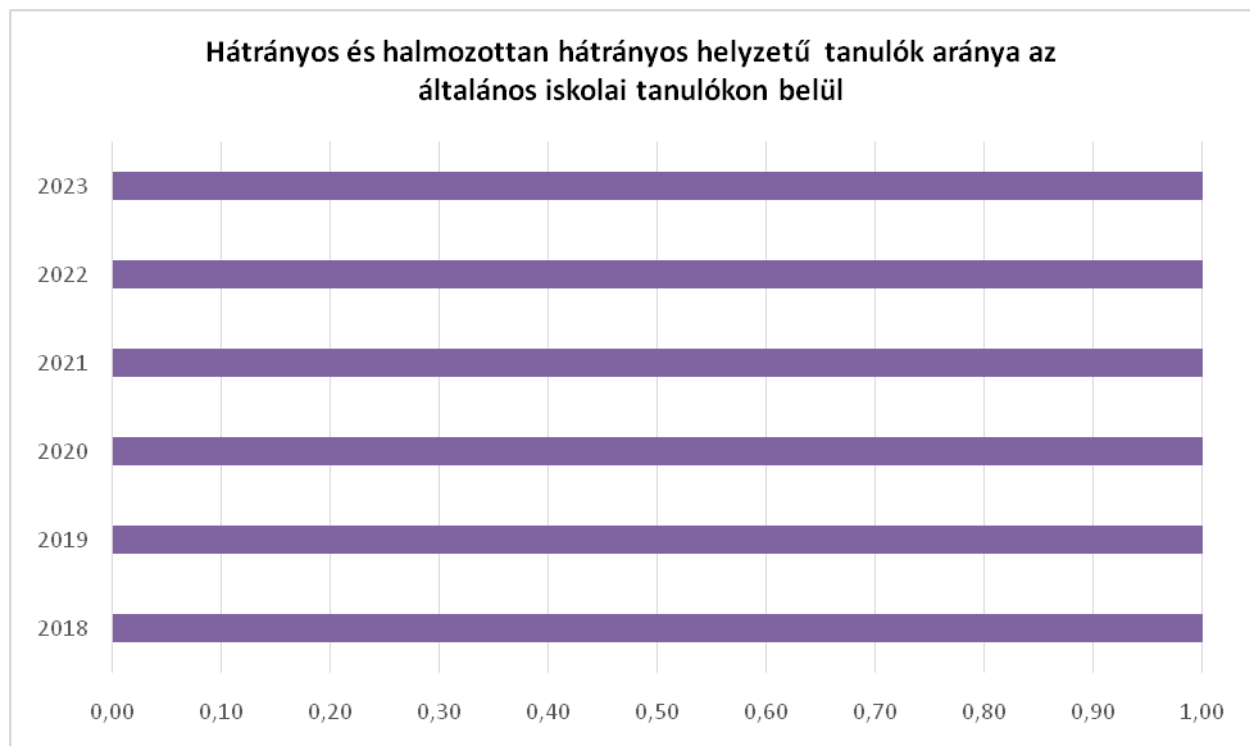

Községünkben nem áll rendelkezésre külön erre a célra óvodai vagy iskolai ellátás.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	31	29,81
2019	n.a.	14	14,14
2020	n.a.	28	30,43
2021	n.a.	18	20,22
2022	n.a.	18	19,15
2023	n.a.	17	16,83

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	19	38
2019	35	24
2020	47	16
2021	53	23
2022	39	17
2023	31	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

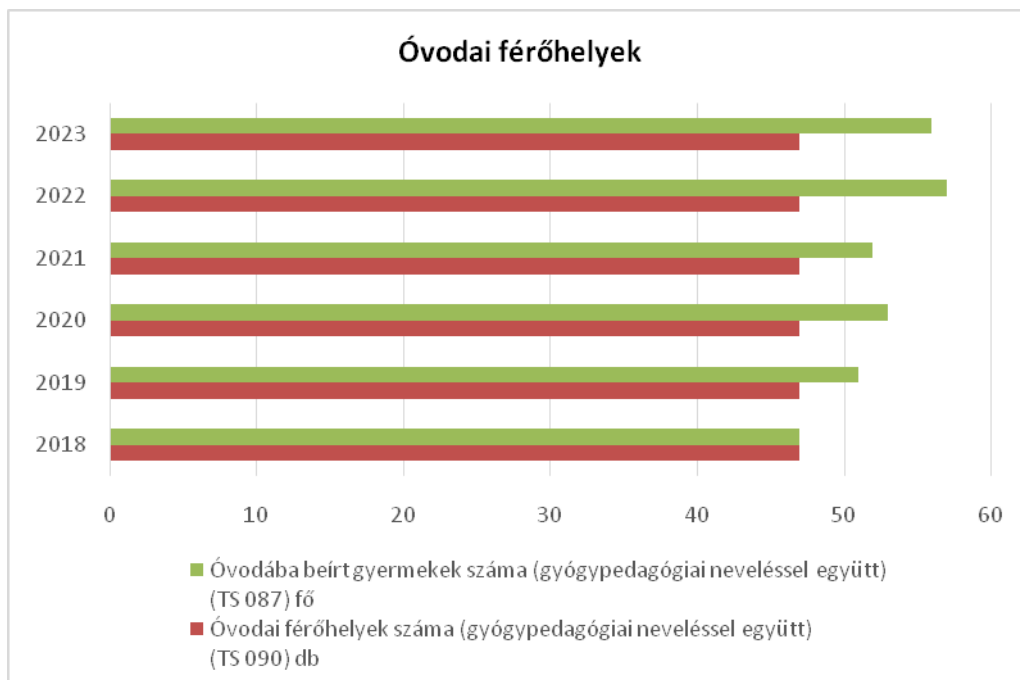

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	2	47	1	47	0	0	24
2019	n.a.	2	47	1	51	0	0	26
2020	n.a.	2	47	1	53	0	0	27
2021	n.a.	2	47	1	52	0	0	26
2022	n.a.	2	47	1	57	0	0	29
2023	n.a.	25	47	1	56	0	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

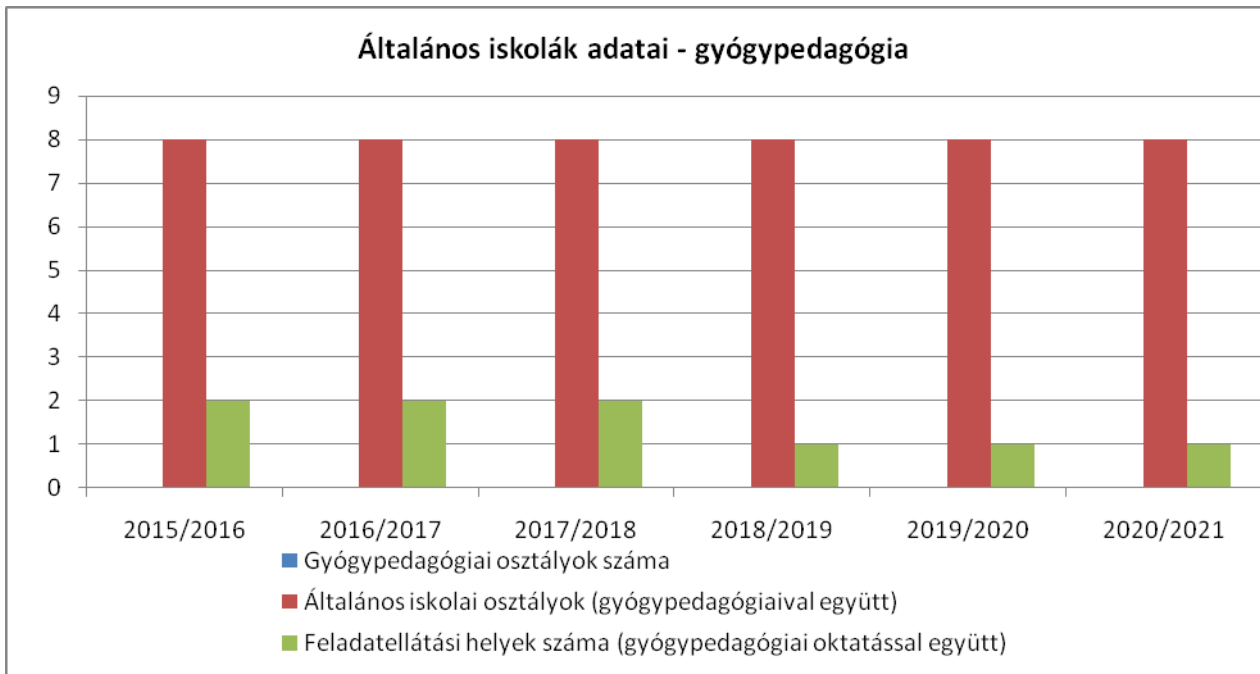

A Lökösháza Községi Önkormányzat Óvoda-Bölcsőde a 2024/2025-ös nevelési évtől a korábbi 2 helyett 3 csoporttal működik, ez egyrészt munkahelyet teremtett a településen, másrészt elősegíti a gyermekek még szakszerűbb nevelését.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	8	2	13,00	10,58
2019	0	8	2	12,38	6,06
2020	0	8	2	11,50	7,61
2021	0	8	1	11,13	7,87
2022	0	8	1	11,75	15,96
2023	0	8	1	12,63	17,82

Forrás: TeIR, KSH Tstar

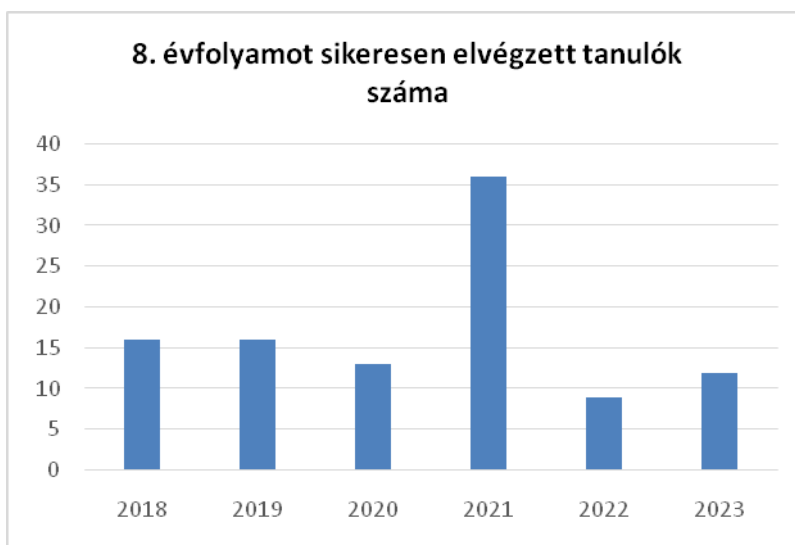

Az általános iskolai osztályok az 1-8 évfolyamig mind 1-1 osztállyal indultak. Gyógypedagógiai oktatás az iskolában sem volt. Az általános iskolai feladat-ellátásokat 1 db iskola valósítja meg.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	16
2019	16
2020	13
2021	36
2022	9
2023	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Lőkösházán az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma 9 és 36 fő között ingadozik.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	53
2019	n.a.	n.a.	n.a.	54
2020	n.a.	n.a.	n.a.	54
2021	n.a.	n.a.	n.a.	34
2022	n.a.	n.a.	n.a.	60
2023	n.a.	n.a.	n.a.	46

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Veszélyeztetett kiskorúak száma nő, gyermekek száma csökken	Szakemberképzés
Szünidei étkeztetés	Étkeztetés megszervezése a szünidőkben

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők gazdasági, a munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára.

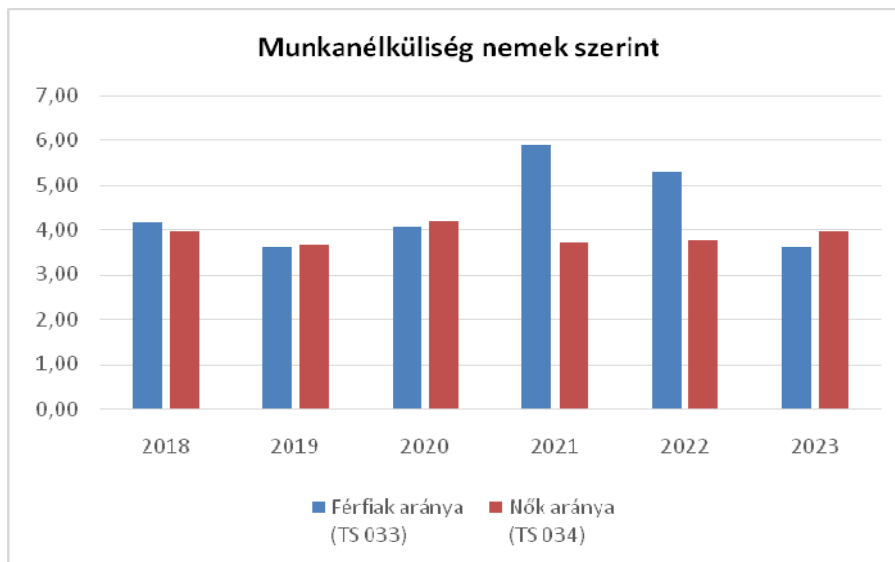
A gyermekgondozási szabadságról (CSED, GYED, GYES) visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. A munkaadók sokszor gondolják azt, hogy a gyermeket nevelő nők kevésbé terhelhetők, gyermekük esetleges betegségei, a család ellátása miatt kevésbé kiszámíthatók. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabbidőt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § -a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebtv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Az alábbiakban részletezzük a nők helyzetét

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	4,17	3,95	4,06%
2019	3,62	3,67	3,65%
2020	4,06	4,19	4,13%
2021	5,88	3,72	4,80%
2022	5,28	3,77	4,53%
2023	3,6	3,95	3,78%

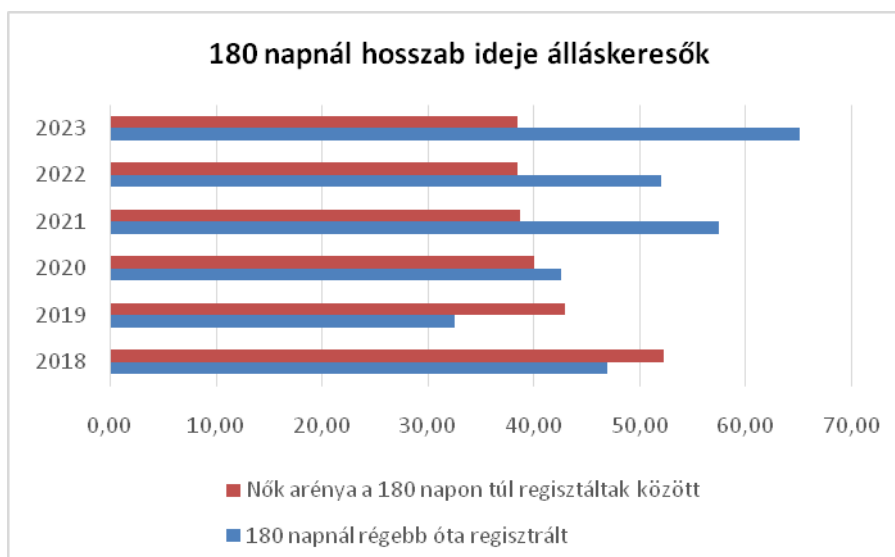
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

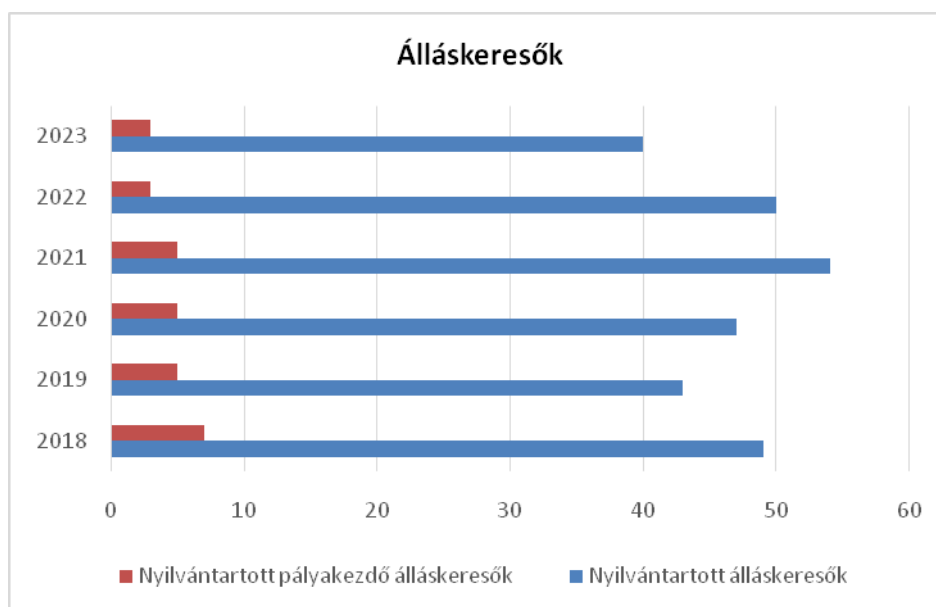
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	46,94	52,17
2019	32,56	42,86
2020	42,55	40
2021	57,41	38,71
2022	52	38,46
2023	65	38,46

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	49	7
2019	43	5
2020	47	5
2021	54	5
2022	50	3
2023	40	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A községben kifejezetten nők foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételéről tudomásunk nincs. A helyi intézmények, Foglalkoztatási Osztály, civil szervezetek által szervezett képzésekben, pályázati programokban építenek a nők jelenlétére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek.

Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony.

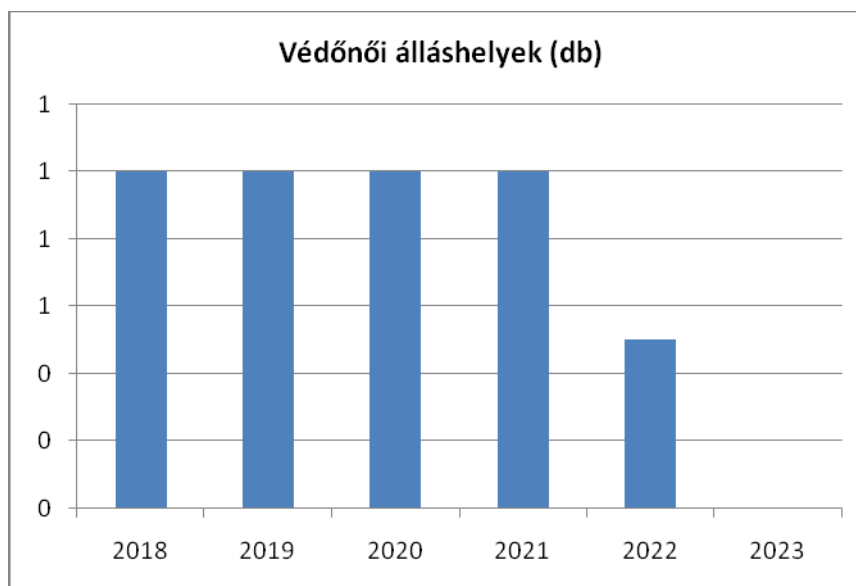
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről. Az állami és önkormányzati szférában a bérek megállapításakor a munkavállaló neme helyett a jogszabályoknak megfelelően a munkavállaló iskolai végzettségét, az elvégzett munka minőségét és mennyiségét tekintjük irányadónak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

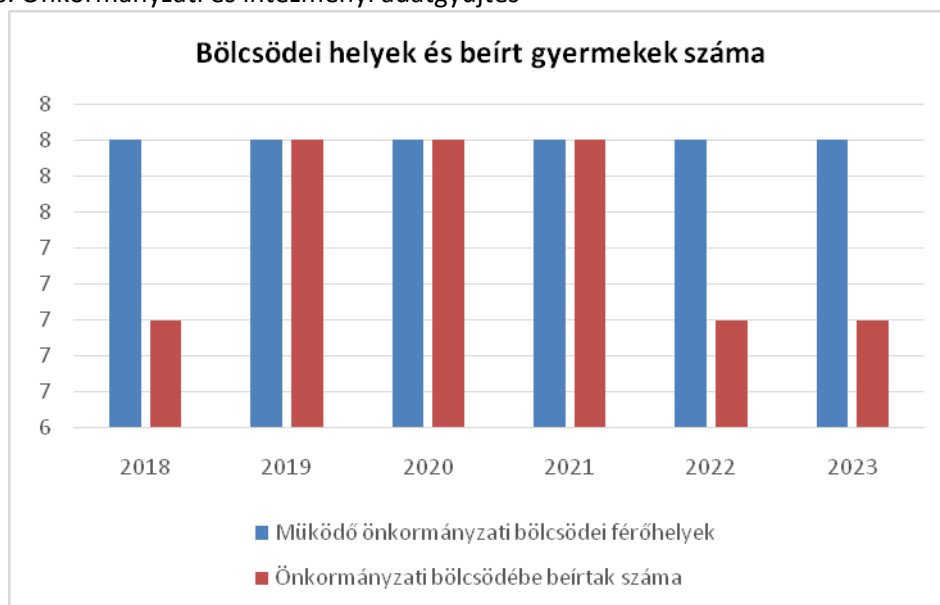
5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	0,5	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	8	7
2019	8	8
2020	8	8
2021	8	8
2022	8	7
2023	8	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

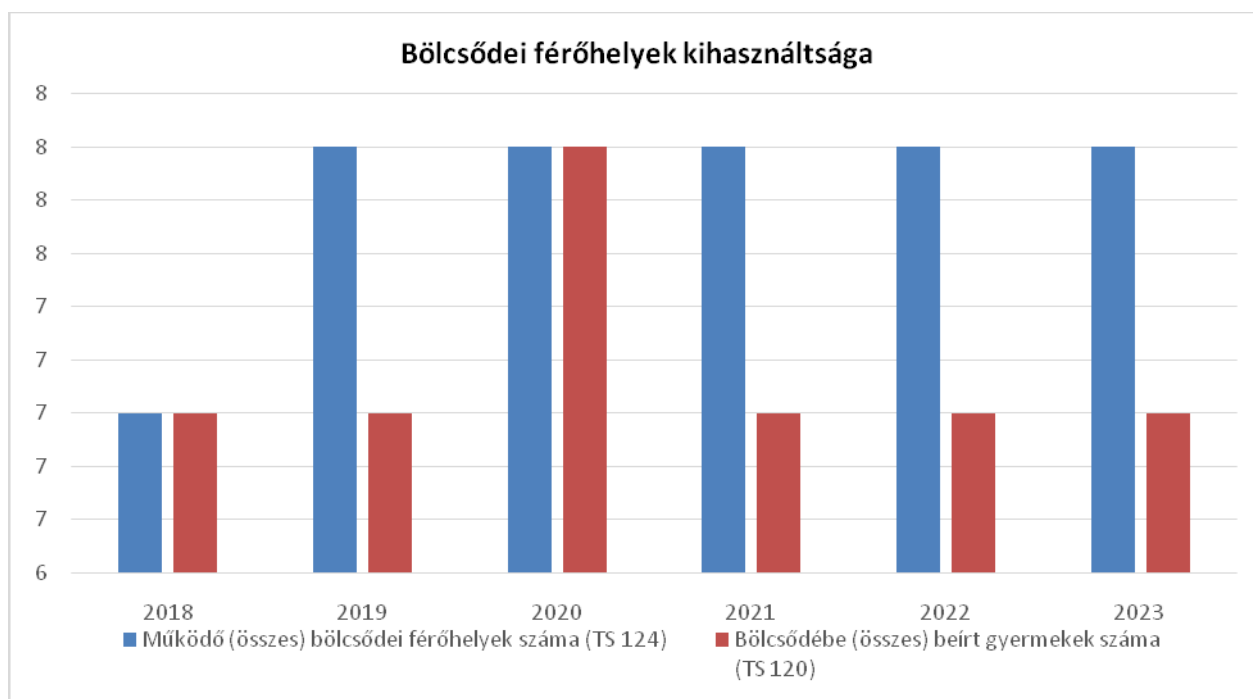
A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A településen biztosított a bölcsődei, az óvodai és iskolai ellátás is. Nem merült fel probléma ellátatlan gyermek kapcsán, illetve elutasított felvételtől. Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény és felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti.

Az önkormányzati intézmények saját hatáskörön belül oldják meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összeegyeztetve a munka, a család, gyermeknevelés feladatát.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	7	7	7	7
2019	0	0	0	0	8	7	8	7
2020	0	0	0	0	8	8	8	8
2021	0	0	0	0	8	7	8	7
2022	0	0	0	0	8	7	8	7
2023	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az önkormányzati intézmények saját hatáskörön belül oldják meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összegegyeztetve a munka, a család, gyermeknevelés feladatát.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Növelni kell az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, tudatosítva, hogy csak akkor lehet segíteni, ha szakemberhez fordulnak. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziiorvosi szolgálat, a

védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető Törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak (például testi sértés, zaklatás).

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető Törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális, vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nem áll rendelkezésre anyaoththon vagy családok átmeneti otthona.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva, nem szabad elfelejteni először is, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk, mivel az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni.

Az önkormányzatnak az egészségügy, oktatás, területfejlesztés, foglalkoztatás, gazdaság, a helyi politika kultúra terén a szolgáltatások kialakítása során tekintettel kell lenni a nemek eltérő helyzetére és szükségletére, és törekedniük kell speciális, éppen nemük miatt jellemző problémák megoldására.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők elleni erőszak	Információgyűjtés, csoportterápia
Munkaerő piaci megkülönböztetés	munkaadók ösztönzése támogatásokkal

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

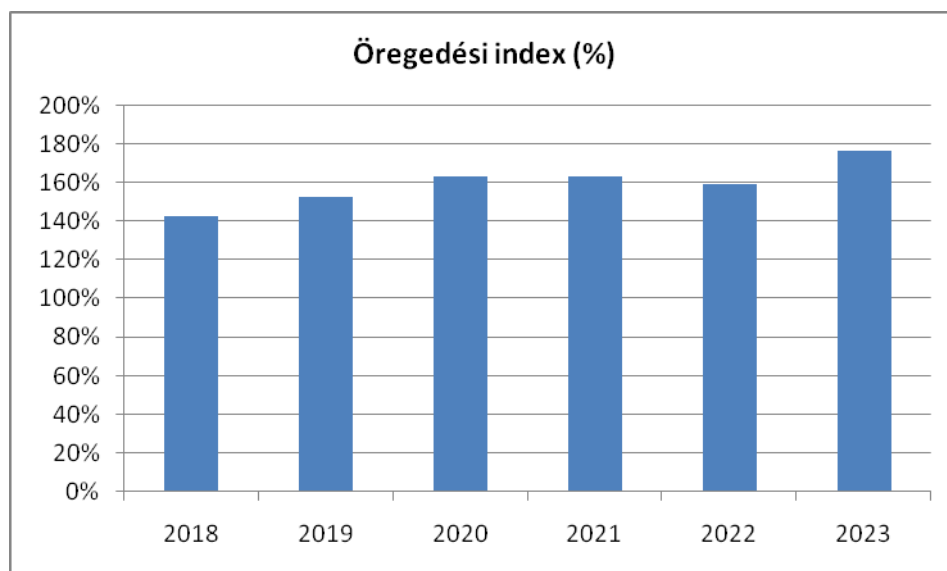
Lőkősháza lakosságának vizsgálatakor megállapítható, hogy a népességszám csökken, vagyis kijelenthető, hogy Lőkősháza jellemzően öregedő település.

A demográfiai adatokat vizsgálva az idősök helyzetére jellemző, hogy kevesebb a házaspár, megnő az özvegyek, az egyedül élők száma.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	368	258	142,64%
2019	372	244	152,46%
2020	374	230	162,61%
2021	370	227	163,00%
2022	366	230	159,13%
2023	366	208	175,96%

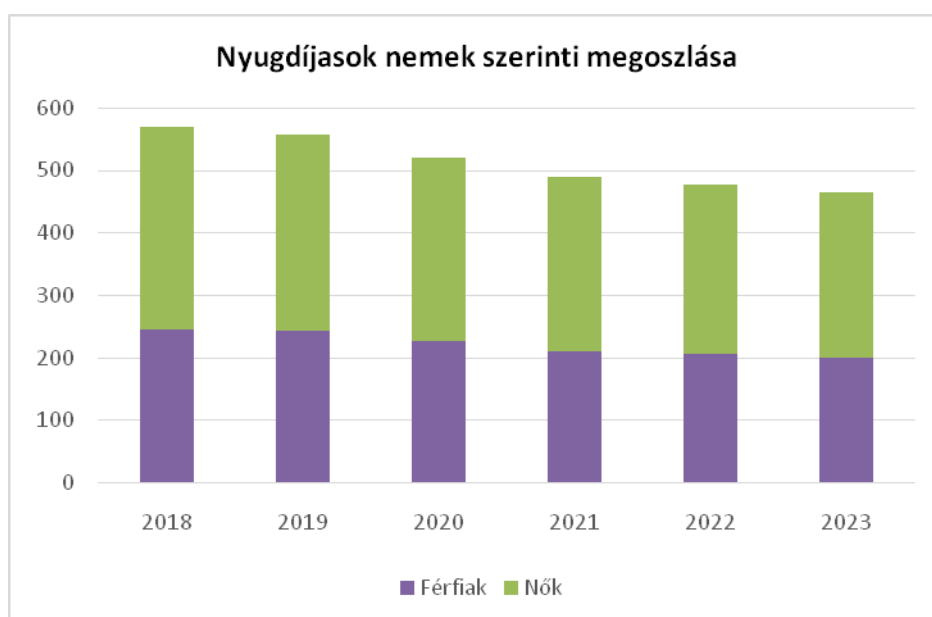
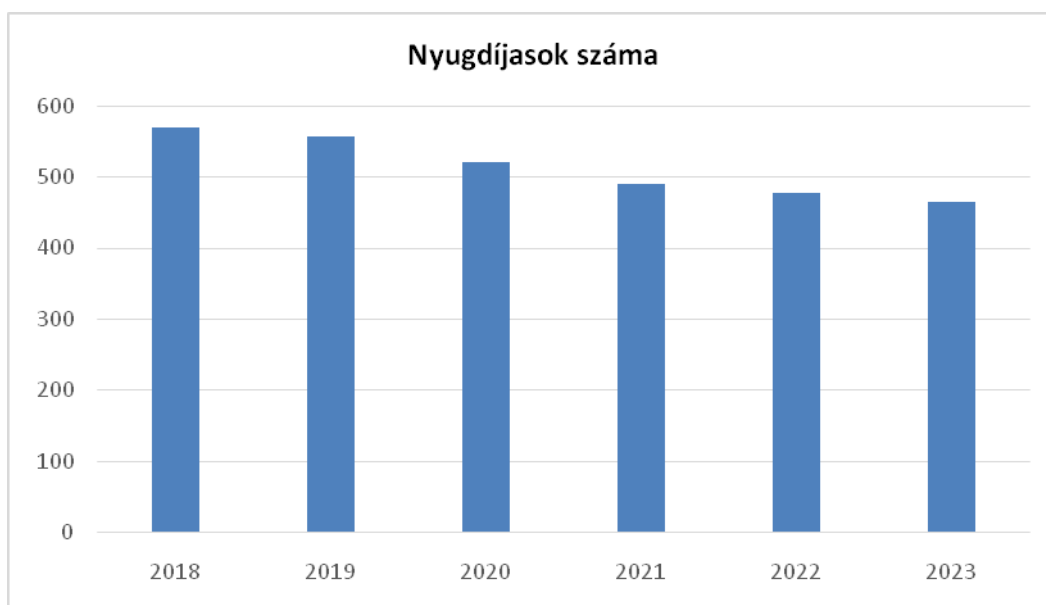
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	246	323	569
2019	244	313	557
2020	228	292	520
2021	211	278	489
2022	207	270	477
2023	201	263	464

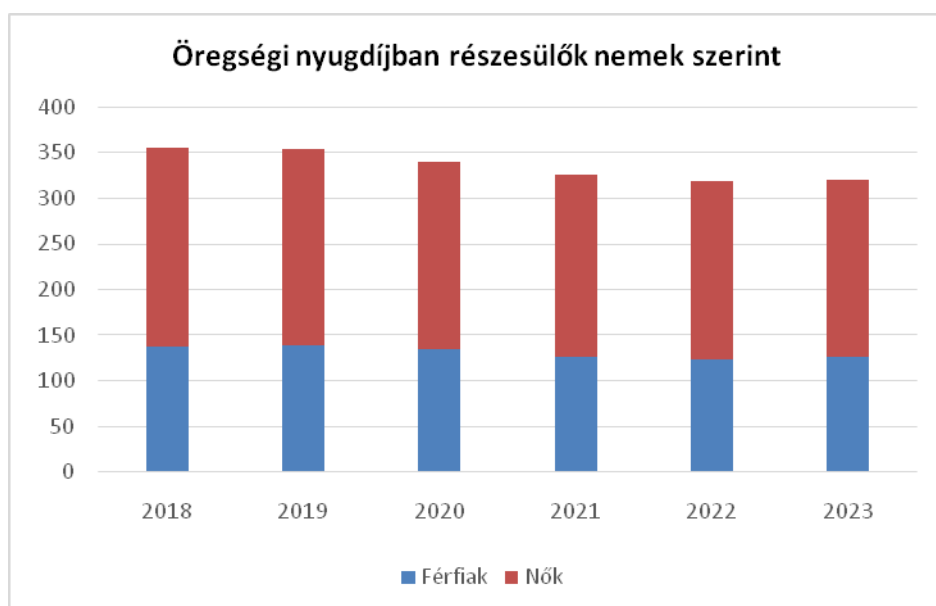
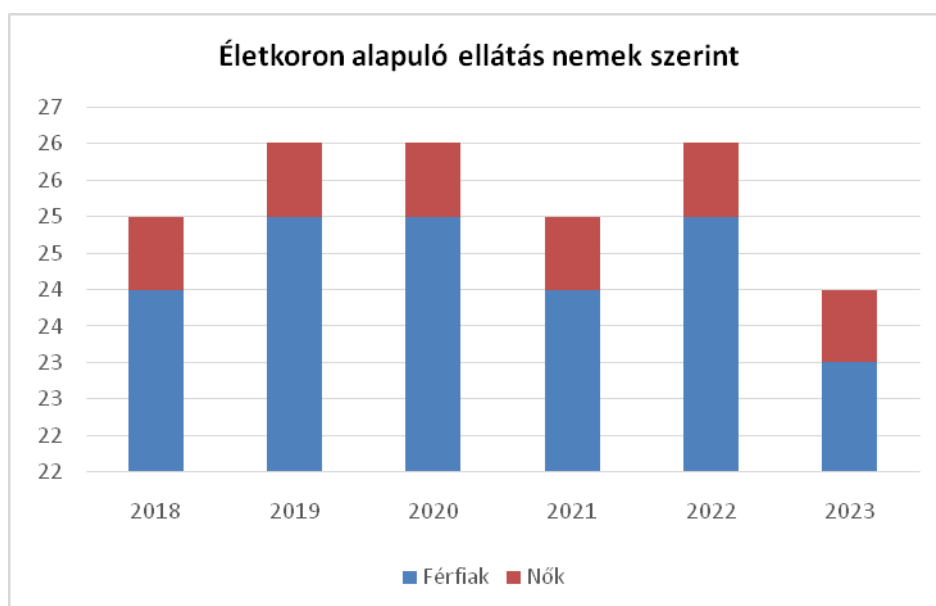
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	24	1	138	217	0	17	0
2019	25	1	139	215	1	16	0
2020	25	1	135	205	1	13	0
2021	24	1	126	199	0	11	0
2022	25	1	124	195	1	11	0
2023	23	1	126	194	1	10	0

Forrás: TelR,
KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak létszáma 2018-ról 2023-ra 45 fővel csökkent. A nők esetében nagyobb, 60 fő csökkenést láthatunk és emellett észrevehető, hogy évről évre egyre kevesebben vannak, tehát egy folyamatos csökkenés figyelhető meg. Ez a tábla is jól mutatja, hogy az idősek nem szerinti bontásban a nők vannak többen. Az összes nyugdíjast tekintve is látható, hogy a településen élő idős emberek száma jelentősen csökken, a 2018-as adathoz mérten 2023-ra már 105 fővel kevesebbel találkozhatunk.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A gazdaságilag nem aktív népességben mindig is a saját jogú öregségi nyugdíjban részesülők aránya volt a meghatározó. A munkahelyek bizonytalanná válása tükröződik abban, hogy az elmúlt évtized során sokan a mielőbbi nyugdíjba vonulást választották. Tömegessé vált a rokkanttá nyilvánítás is, mivel sok olyan személy, aki – gyakran súlyos betegség mellett, egészségének kockáztatásával- igyekezett helytállni munkahelyén és saját magáról, családjáról gondoskodni, inkább a szerényebb, de biztonságot nyújtó rokkantsági nyugdíj mellett döntött.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	49	43	47	54	50	40
41-45 év (TS 042)	Fő	5	6	4	6	5	5
	%	10,20%	13,95%	8,51%	11,11%	10,00%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	7	8	8	6	8	5
	%	14,29%	18,60%	17,02%	11,11%	16,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	2	4	4	6	3
	%	10,20%	4,65%	8,51%	7,41%	12,00%	7,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	2	4	7	4	4
	%	4,08%	4,65%	8,51%	12,96%	8,00%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	4	9	13	14	12
	%	10,20%	9,30%	19,15%	24,07%	28,00%	30,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ma Lőkösházán az önkormányzati intézmények csekély számban foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és természetesen csak részmunkaidőben. Vizsgálva az időskorúak foglalkoztatását településünkön is az országos tendencia érvényesül. Nehezen lehet elhelyezkedni, munkát találni 55 év felett.

Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni. Ugyanez a megállapítás vonatkozik a nyugdíjas foglalkoztatottság vizsgálatánál.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősellátás területén egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak és alapítványi szervezeteknek. Az önkormányzat kimondott időskori programokat nem szervez. Erre a célra főleg a Gondozási Központ összpontosít az említett szervezetek mellett.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő - piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Az 55 év felettieket, illetve a tartós munkanélkülieket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. A jelenlegi jogszabályok szerint a munkavállalása anyagi szempontból előnytelen a nyugdíjasok számára.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

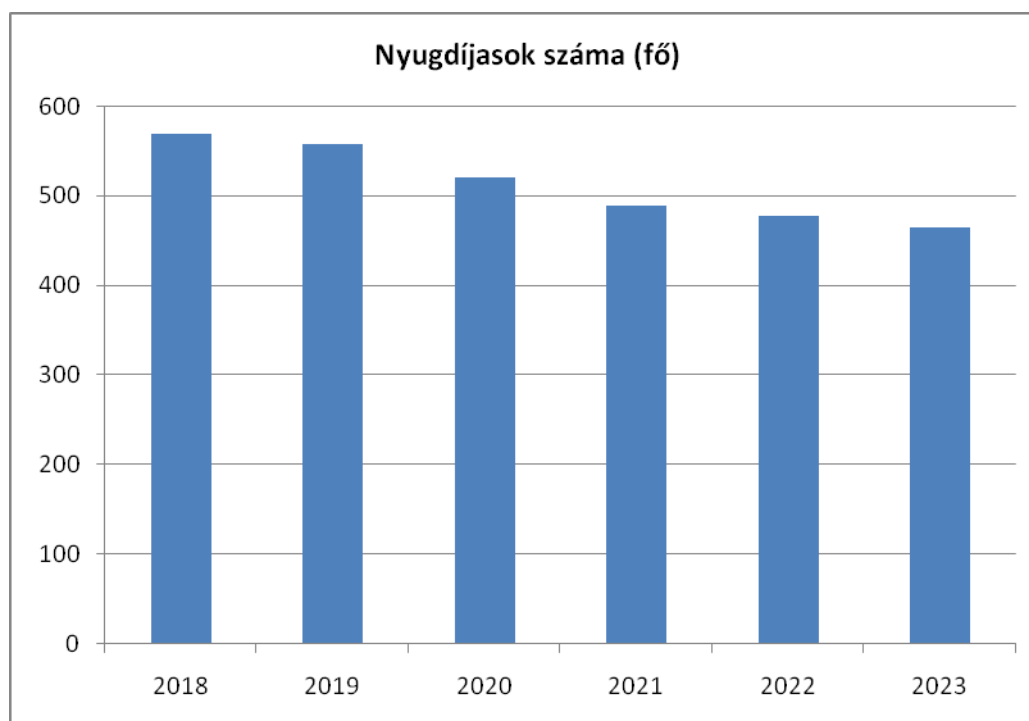
A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú.

A helyben működő Gondozási Központ hétfőtől péntekig minden nap játékos vetélkedőt, előadást szervez. Ezen kívül gondozónők látják el őket otthonaikban, ebédet hordanak ki és segítenek a napi munka elvégzésében. A Gondozási Központ számára a Gyulai Kistérség egy 5 fős személygépkocsit biztosít, ami heti rendszerességgel Gyulára jár be és ha kell a gondozottakat is elviszi kivizsgálásokra.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	246	323	569
2019	244	313	557
2020	228	292	520
2021	211	278	489
2022	207	270	477
2023	201	263	464

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

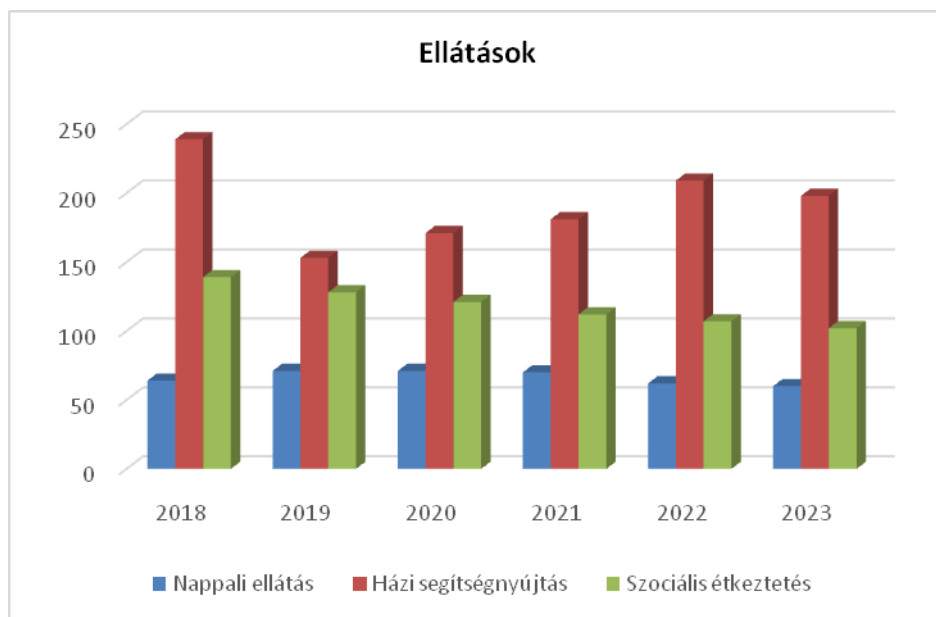
A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük

fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	368	64	239	139
2019	372	71	153	128
2020	374	71	171	121
2021	370	70	181	112
2022	366	62	209	107
2023	366	60	198	102

Forrás: TelR, KSH
Tstar

A 65 év feletti lakosság száma évről évre nem mutat kiemelkedő változást. A nappali ellátásban részesülő időskorúak száma 2018-ról 2023-ra is csupán 4 fő csökkenést mutat.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A községben kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét. Több éves hagyomány, hogy az önkormányzat szervez olyan rendezvényeket, melyeken a nyugdíjasokat, időseket köszöntik. Ilyen az Idősek Világnapja is, ahol műsoros délutánra hívják meg a község szép korú lakóit egy vendéglátással összekötve.

c) idősek informatikai jártassága

A Petőfi Művelődési Ház és Könyvtárban kialakított DJP pont biztosítja az informatikai lehetőségeket a lakosság számára. Az elmúlt években több alkalommal is lett szervezve az idősebb korosztály számára alapszintű informatikai képzés.

d) a generációk közötti programok

A generációk közötti programokra lehetőséget adnak a városi programok, például a Majális és a Falunap. Ezeken a rendezvényeken a legkisebbektől kezdve a legnagyobbakig képviseltetik magukat településünk lakói

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A célcsoporttal kapcsolatos sajátos igények kielégítését célzó programok felsorolásánál meg kell említeni a Gondozási Központot és a Vasutas és Községi Nyugdíj Klubot, mely biztosítja az idősek nappali ellátását, és lehetőség nyílik a közösségi együttlétre, szabadidős programokban való részvételre. Itt tagnak lenni annyi, mint egy plusz családdal rendelkezni.

A klubtagok rendszeresen találkoznak egymással, új ismeretségek szövődnek, felelevenedtek régiak. A klubtagok részére rendszeresen szerveznek programokat, életkoruknak, egészségi állapotuknak, érdeklődési körüknek megfelelően.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Szociális ellátások körének biztosítása
Generációk eltávolodása	Közös rendezvények szervezése
Egészségügyi problémák	Szűrővizsgálatok szervezése, vizsgálatokra történő megjelenés elősegítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

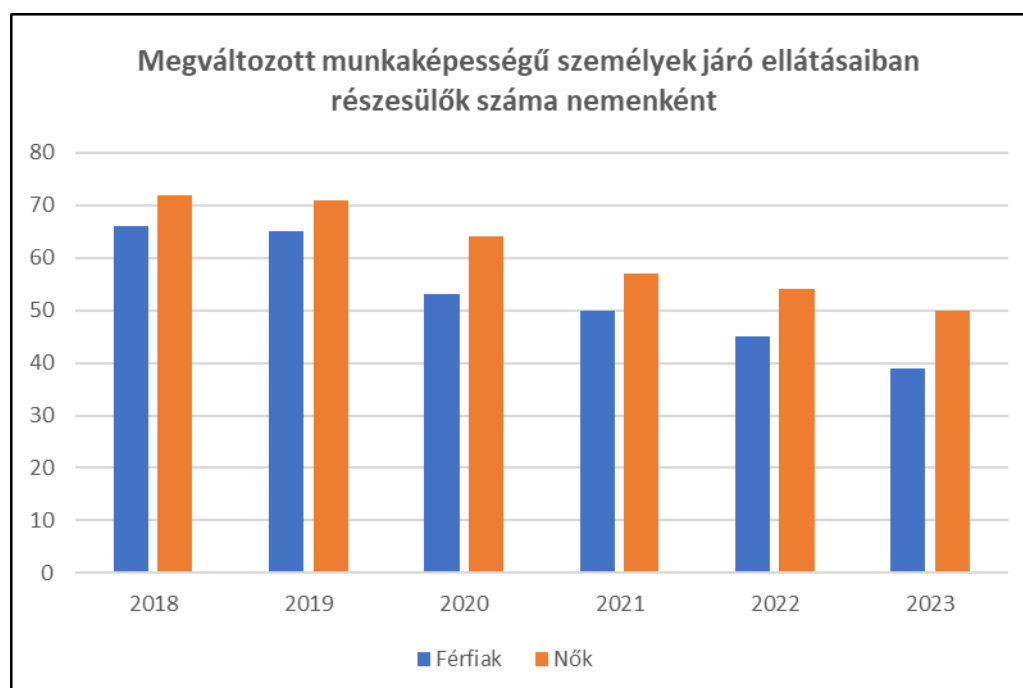
Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás -, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

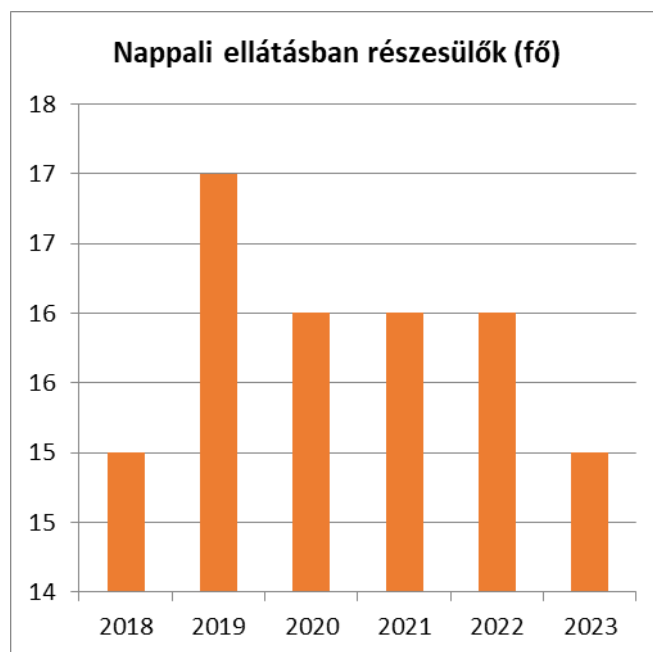
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	66	72	138
2019	65	71	136
2020	53	64	117
2021	50	57	107
2022	45	54	99
2023	39	50	89

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	15
2019	17
2020	16
2021	16
2022	16
2023	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Községünkben élő fogyatékkal élőkről nincs pontos adat. A helyzetelemzés során a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos adatok nem mutatnak teljes képet, mivel a szakemberek megállapítása alapján nincs megfelelő alátámasztottságú adat.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15 - 16. § - a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31 - én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

Településünkön sajnos nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma folyamatosan csökken.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki).

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Lőkösházán nem jellemző problémáról van szó, jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek a nappali ellátás fejlesztési, étkezési lehetőséget nyújt, segíti az önálló életvitelt, a társadalmi szerepek gyakorlását.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek (pl. Fot., Szt., Cst.).

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

A fogyatékos személyeket a rendszeres szociális ellátások megállapítása során az Szt. rendelkezései alapján további kedvezmények illetik meg (pl. a lakásfenntartási támogatásnál, aktív korúak ellátásánál a fogyasztási egység fogyatékoság, tartós betegség esetén +0,2-vel növekszik). A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára tartós beteg gyermeket nevelő családok esetén magasabb.

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépkocsi szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) jogosultak. Sajnos az Szt. alapján korábban járó közlekedési támogatás megszűnt.

A közlekedőképességében súlyosan akadályozott, látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősülő, a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített, vagy a vaknak, vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősülő személyparkolási igazolványra jogosult.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

A fogyatékos személy számára biztosítani kell - a fogyatékoságával összefüggésben - az állapota javításához, az állapotromlása megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi ellátást.

A településen háziorvosi/ gyermekorvosi és fogorvosi ellátás érhető el.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézményeknek akadálymentesnek kellene lennie.

Fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybe vételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben -, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.

A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha a fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan - halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban leggyakrabban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó.

Lőkösháza Község közintézményeinek akadálymentesítettségi kimutatása mozgáskorlátozottak vonatkozásában

Általános Iskola	részleges
Óvoda	megoldott
Konyha	megoldott

Önkormányzat	megoldott
Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár	megoldott
Orvosi rendelő	megoldott
Védőnői szolgálat	megoldott
Gondozási Központ	megoldott

Községi Közszolgáltató Intézmények

Sporttelep	megoldott
Piac	megoldott

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az egyenlő esélyű hozzáférés elve azt jelenti, hogy a fogyatékosokkal élő emberek a többségi társadalom tagjaival azonos minőségben és mennyiségben tudják igénybe venni a közszolgáltatásokat.

A községben a lakóépületek, szolgáltató épületek, üzletek akadálymentesítettsége csak részben megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Lökösházán a munkahelyek többségénél az akadálymentesítettség nem megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Lökösházán külön a mozgáskorlátozottak számára parkolóhelyből 2 db áll a rendelkezésre a Gondozási Központnál és az egészségháznál. A településen a járdák állapota folyamatosan romlik, ezért sok helyen járhatatlanná vált a mozgáskorlátozottak részére. 2021-ben megkezdték a kivételesen rossz és nagy forgalmat lebonyolító járdák felújítását, kicserélését, illetve folyamatosan felújításra kerülnek a település kifogásolható állapotú járdái.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Lökösházán fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások nem állnak a rendelkezésre.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A Gondozási Központban és Petőfi Művelődési Házban helyet biztosítunk a Mozgáskorlátozottak helyi szervezetének, amely működésüket segítő infrastrukturális háttérrel biztosít. Megoldott az akadálymentesítettség is.

7.4. Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Közlekedés	Akadálymentesítés, járdák kijavítás
Munkaerő piaci megkülönböztetés	Jogszabályi háttér – munkaadó több pénzt kapjon

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezettségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzati-nemzetiségi önkormányzati együttműködést kétoldalú megállapodás szabályozza. Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására, rendezvények lebonyolítására is kiterjed. Biztosítja a működési feltételeit, a községben elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést és támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét.

Erősnek mondható az önkormányzat - civil szervezetek - önkormányzati intézmények közötti együttműködés, mely megnyilvánul az eredményekben, sikeres rendezvényekben.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat a község érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Első sorban szociális területen erős az együttműködés, de a kultúra területén is partneri viszony alakult ki.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Szoros a kapcsolat a működő Román Nemzetiségi Önkormányzat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a Községi Önkormányzat között. A nemzetiségi önkormányzatok érdekképviselőket is ellátnak, képviselik a nemzetiségük érdekeit, törekszenek az esélyegyenlőség megtartására.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A községben működő civil szervezetek többsége kapcsolódik, illetve részt vesz a közfeladatok ellátásában. A civil szervezetek az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a község érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Adatgyűjtés folyamán, mely kiterjedt az önkormányzat intézményei, vezetői, képviselői felé megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok.

Az elkészült dokumentum tervezet a helyben szokásos módon, a községi honlapon került közzétételre.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, községi honlapon közzétett esélyegyenlőségi program.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Lakókörnyezet rendezetlensége Aluliskolázottság	Jogszályi háttér Jogszályi háttér
Gyermekek	Veszélyeztetett kiskorúak száma nő, gyermekek száma csökken Nyári étkeztetés	Szakemberképzés Étkeztetés megszervezése nyaranként
Idősek	Elmagányosodás Generációk eltávolodása	Szociális ellátások körének biztosítása Közös rendezvény
Nők	Nők elleni erőszak Munkaerőpiaci megkülönböztetés	Információgyűjtés, csoportterápia Jogszályi háttér – munkaadók ösztönzése támogatásokkal
Fogyatékkal élők	Közlekedés Munkaerőpiaci megkülönböztetés	Akadálymentesítés, járdajavítás Jogszályi háttér – munkaadó több pénzt kapjon
Több célcsoportot érintő településszintű megállapítás	Alkoholizmus, aluliskolázottság	Alkoholizmus hatásainak feltárása a kliens előtt előadások keretén belül

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont faktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tiszta udvar - rendes környék	Önkormányzat, Felelős: polgármester
	Élethosszig tartó tanulás	Önkormányzat, Felelős: polgármester
Gyermekek	Gyerek – Család – Jövő	Bevont családok, Önkormányzat, családsegítő szolgálat, Felelős: polgármester
	Minden gyermek lakjon jól!	Napközi Otthonos Konyha, Gondozási Központ, Családsegítő, Felelős: polgármester
Idősek	Idősek ellátottsági helyzetének javítása	Egyházak, iskolák, művelődési ház, idősek klubja, önkéntesek, Gondozási Központ, családsegítők, Felelős: polgármester

	Idősen is fitten	Civil szervezetek, Felelős: Gondozási Központ vezetője
Nők	Ne hagyd magad! Nők a munkaerőpiacon	Védőnő, háziorvos, családgondozó, szociális ügyintéző, Felelős: polgármester Önkormányzat, célcsoport, Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Rögös út Bennünk az érték	Önkormányzat, célcsoport, Felelős: polgármester Önkormányzat, foglalkoztatók, Felelős: polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák tiszta körülmények között élnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkához jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek étkeztetését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök tartalmas időtöltésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a velük szembeni erőszak elutasítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők fizikális és mentális problémáinak megoldására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése:

1. Romák/mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Tiszta udvar - rendes környék
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Lakókörnyezet rendezetlensége, lakhatás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Belső és külső lakókörnyezet tisztán tartása Rövid: 1 év – Belső lakóingatlan rendezettsége Közép: 2 év – Közvetlen lakókörnyezet rendezettsége Hosszú: 4 év – Településrészek rendezettsége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felvilágosítás, lakóingatlanok és területek beazonosítása, hatósági eszközök igénybevétele, közmunkások bevonása közterületen, lomtalanítás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat Felelős: polgármester
Partnerek	Foglalkoztatási Osztály (közfoglalkoztatottak kikérése), érintett Nemzetiségi Önkormányzatok, civil szervezetek, szemétszállító cégek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 1 év (2024.12.31.) Közép: 2 év (2025.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Környezettanulmány Közép: Hatósági kötelezések csökkentése Hosszú: Élhető tiszta környezet
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Együtt nem működés (felvilágosítás, hatósági eszköz bevetése), anyagi eszközök hiánya (pályázatok), szolgáltatók elutasítása (kedvezmények)
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pályázatok, Foglalkoztatási Osztálytól támogatás, közszolgáltatók támogatása (kedvezményes lomtalanítás)

2. Romák/mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Élethosszig tartó tanulás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Aluliskolázottság, szakképesítés hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Tanulmányi időszak meghosszabbítása, iskolai végzettség szerzés Rövid: Megkeresni és tájékoztatni az érintetteket Közép: Iskolába továbbítás Hosszú: 8 általános bizonyítvány megszerzése, szakképesítés szerzés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Foglalkoztatási Osztállyal való kommunikáció felvétele; információgyűjtés; helyi intézmények felkeresése, feltérképezése.
Résztevők és felelős	Önkormányzat Felelős: polgármester
Partnerek	Civil szervezetek, Foglalkoztatási Osztály, Iskolák
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2 év (2025.12.31.) Közép: 2-5 év (2028.12.31.) Hosszú: 5-10 év (2033.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A statisztikák alapján még mindig magas az Általános iskolai végzettséggel és szakképesítéssel nem rendelkezők aránya. Rövid: Helyzetfelmérés Közép: Felnőttképzési szerződések Hosszú: Nő a lakosság iskolázottsága
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Motiváltság (tájékoztatás), térségben nincs oktató (meghirdetés), milyen időszakban tud megvalósulni (felmérés).
Szükséges erőforrások	Sokszorosítás költsége, forrásteremtés az utaztatásra (más településre), képzési díjra forrásteremtés, társadalmi összefogás.

1. Gyerek

Intézkedés címe:	Gyermek – Család – Jövő
Feltárt probléma	Hátrányos helyzetű gyermekek alacsony életminősége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő hátrányos helyzetben lévő gyermekek helyzetének-, életminőségének javítása, felzárkóztatásuk elősegítése. Rövid: Helyzetfelmérés Közép: Nyilvántartásba vétel, kapcsolatfelvétel a helyi iskolával, óvodával, családsegítővel Hosszú: Javul a településen élő hátrányos helyzetben lévő gyermekek életminősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés, a családok és a családokban élő gyermekek számának életkörülményeinek felmérése. Tájékoztatás, információnyújtás, életvezetési tanácsadás. (pénzbeli és természetbeli szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése) Tapasztalatok felmérése a nyújtott szolgáltatásokról.
Résztevők és felelős	Bevont családok, Önkormányzat, családsegítő szolgálat Felelős: polgármester
Partnerek	Intézmények, gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 1 év (2024.12.31.) Közép: 3 év (2025.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Helyzetfelmérés 1db Közép: Nyilvántartásba vétel, szolgáltatások igénybevétele igény szerint Hosszú: Felmérés, összegzés a tapasztalatokról 1db
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A család nem működik együtt (tájékoztatás, ingyenes tábor szervezése), motiváció hiánya (tájékoztatás), pályázati forrás hiánya (további pályázatok írása, gyakorlók, önkéntes alkalmazása)
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, civil szervezetek, pályázati támogatás

2. Gyerek

Intézkedés címe:	Minden gyermek lakjon jól!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek elégtelen táplálkozása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Gyermekek étkezésének biztosítása Rövid: Tájékoztatás Közép: Gyermek étkeztetés kiterjesztése, repetaprogram beiktatása Hosszú: Egészséges táplálkozás biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat (nyári és gyermekétkeztetés), repetaprogram, felmérés, jelzőrendszer irányítása, étkeztetés megszervezése, felvilágosítás, családgondozás
Résztevők és felelős	Napközi Otthonos Konyha, Gondozási Központ, Családsegítő Felelős: polgármester
Partnerek	Iskola, óvoda, karitatív szervek, egyházak, Gondozási Központ, családsegítők, Napközi Otthonos Konyha
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2 év (2025.12.31.) Közép: 3 év (2026.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Iskolai visszajelzések csökkenése Közép: felmérés családok, iskolák körében Hosszú: Védőnő, háziorvos, ÁNTSZ visszajelzése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szülői ellenállás (felvilágosítás), forráshiány (pályázatok)
Szükséges erőforrások	Anyagi önerő, pályázatok, Térítési díj (Önkormányzat finanszírozza)

1. Idősek

Intézkedés címe:	Idősek ellátottsági helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Időskori nőtöbblet, növekszik az egyszemélyes háztartások száma, elmagányosodás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Elmagányosodás csökkentése Rövid: Lakókörnyezeti segítség Közép: Szociális ellátások körének bővítése Hosszú: Izoláció csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Önkéntes segítő lehetőségek felkutatása, Szociális ellátás fejlesztése, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelző rendszer kiépítése, nappali ellátások bővítése, időügyi szervezetek által szervezett programok.
Részvevők és felelős	Egyházak, iskolák, művelődési ház, idősek klubja, önkéntesek, Gondozási Központ, családsegítők Felelős: polgármester
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 1 év (2024.12.31.) Közép: 3 év (2026.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nyugdíjas klubban megnövekedett a létszám Egészségügyi statisztika Rendezvényen megnövekedett az idősek részaránya
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az időskorúak elutasítása, érdektelensége; az ellátó rendszer kapacitáshiánya, Csökkentés eszközei: Megbízható, ismert emberek legyenek
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, normatív támogatás, önkéntesség, pályázati lehetőség

2. Idősek

Intézkedés címe:	Idősen is aktívan
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Generációk eltávolodása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Programok szervezése minden korosztály számára Rövid: Igények felmérése generációk körében Közép: Programok szervezése Hosszú: Programok szervezésének állandósulása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igény felmérés kérdőívekkel, civil szervezetekkel való kommunikáció felvétele
Résztevők és felelős	Civil szervezetek Felelős: Gondozási Központ vezetője
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 1 év (2024.12.31.) Közép: 2 év (2025.12.31.) Hosszú: 3 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Izoláció elkerülése, rendezvények látogatottsága, rendezvények lebonyolításába bevonni az időseket
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya (tombola sorsolása)
Szükséges erőforrások	Adománygyűjtés, forrásteremtés, pályázatok

1. Nők

Intézkedés címe:	Ne hagyd magad!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nők elleni erőszak (Kiinduló érték: Védőnői, Háziorvosi, Gondozási Központi, Önkormányzati tapasztalat)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Családon belüli erőszak csökkentése Rövid: Információgyűjtés, kérdőív Közép: Információnyújtás Hosszú: Csoportos terápia szervezése, feltérképezni, hogy hova fordulhatnak a későbbiekben segítségért
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Információgyűjtés, nyújtás
Résztevők és felelős	Védőnő, háziorvos, családgondozó, szociális ügyintéző Felelős: polgármester
Partnerek	Szervezetek, akiket fel lehet keresni a későbbiekben, polgárőrség, rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2 év (2025.12.31.) Közép: 3 év (2026.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Adatok begyűjtése Közép: Információnyújtás Hosszú: Azonos időközönként minden évben szórólappal információnyújtás közvetlen elérhetőségekkel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Csoportterápia elutasítása, fenyegetés, erőszakos esetek száma megnő
Szükséges erőforrások	Információnyújtás, anyagi erőforrások, pályázati lehetőségek

2. Nők

Intézkedés címe:	Nők a munkaerőpiacon
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküli nők magas aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: A nők munkanélküliségének csökkentése Rövid: Munkaerőpiaci helyzetelemzés elkészítése Közép: Helyi stratégia kidolgozása, együttműködési megállapodás előkészítése, megkötése Hosszú: A nők foglalkoztatottságának növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Információ, adatgyűjtés, stratégia kidolgozása, a lehetséges partnerek megkeresése, meglelt együttműködés fenntartása, képzés, átképzés, családbarát munkahelyek meghirdetése
Részvevők és felelős	Önkormányzat, célcsoport Felelős: polgármester
Partnerek	Foglalkoztatási Osztály, Képző szerv, munkáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2 év (2025.12.31.) Közép: 3 év (2026.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Helyzetelemzés Közép: Stratégia, együttműködési megállapodás Hosszú: Munkanélküliségi ráta csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célcsoport érdektelensége (tájékoztatás, motiváció), együttműködő partnerek hiánya (tájékoztatás, motiváció)
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

1. Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Rögös út
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közterületek, közintézmények, kereskedelmi egységek akadálymentesítésének hiánya (Kiinduló érték: helyi tapasztalat)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Közterületek, közintézmények, kereskedelmi egységek akadálymentesítése Rövid: Felmérés Közép: Pályázati lehetőségek figyelése Hosszú: Megnyert pályázat kivitelezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés, pályázat, kivitelezés
Résztevők és felelős	Önkormányzat, célcsoport Felelős: polgármester
Partnerek	Mozgáskorlátozottak civil szervezete, MEOSZ
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 1 év (2024.12.31.) Közép: 2 év (2026.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Adatok összegyűjtése Közép: Pályázati lehetőségek megtalálása, pályázat beadása Hosszú: Megnyert pályázat kivitelezése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Rosszul kivitelezett építmények veszélyessé válása (pl.: csúszós lépcső), pályázatok sikertelensége
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek figyelése, forrásteremtés

2. Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Bennünk az érték
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékos személyek foglalkoztatásának hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Fogyatékos személyek foglalkoztatásának növelése Rövid: Célcsoportok felkutatása, felmérés Közép: Pályázati lehetőségek megkeresése Hosszú: Eredményes pályázat esetén munkahelyteremtés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat felkutatás, igényfelmérés, piackutatás, foglalkoztató keresése
Részvevők és felelős	Önkormányzat, foglalkoztatók Felelős: polgármester
Partnerek	Vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2 év (2025.12.31.) Közép: 3 év (2026.12.31.) Hosszú: 5 év (2028.12.31.)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Felmérés, adatbázis létrehozása Közép: Pályázat benyújtása Hosszú: Nyertes pályázat esetén támogatási szerződéskötés, munkahelyteremtés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Rehabilitáció, Foglalkoztatói érdektelenség, pályázati lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	Humán, pályázati erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Élethosszig tartó tanulás	Aluliskolázottság	Általános: Tanulmányi időszak meghosszabbítása, iskolai végzettség szerzés Rövid: Megkeresni az érintetteket, tájékoztatni róla Közép: Iskolába továbbítás Hosszú: Szakképesítés szerzés	Gazdasági Program	MNTFS	Foglalkoztatási Osztályal való kommunikáció felvétele; információgyűjtés; helyi intézmények felkeresése, feltérképezése.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Statisztika alapján az Általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya	Humán, technikai. Pénzügyi: sokszorosítás költsége, forrásteremtés az utaztatásra (más településre), képzési díjra forrásteremtés, társadalmi összefogás.	Megfelelő színvonalú képzés esetén a résztvevők munkához jutásának esélye megnő, esetleg újabb ismeretek megszerzése mellett döntenek.	nem releváns
2	Tiszta udvar - rendezes környék	Lakókörnyezet rendezetlensége, lakhatás (Kiinduló érték: Önkormányzati tapasztalat)	Általános: Belső és külső lakókörnyezet tisztán tartása Rövid: 1 év – Belső lakóingatlan rendezettsége Közép: 3 év – Közvetlen lakókörnyezet rendezettsége Hosszú: 5 év – Településrészek rendezettsége	Gazdasági Program	MNTFS	Felvilágosítás, lakóingatlanok és területek beazonosítása, közmunkások bevonása közterületen, lomtalanítás.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid: Környezettanulmány Közép: Hatósági kötelezések csökkentése Hosszú: Élhető tiszta környezet	Humán erőforrás, pályázatok, Foglalkoztatási Osztálytól támogatás, közszolgáltatók támogatása (kedvezményes lomtalanítás)	A rendezett lakókörnyezet megőrzése, folyamatos karbantartása	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Minden gyermek lakjon jól!	Gyermekek elégtelen táplálkozása (Kiinduló érték: ingyenes étkezésben résztvevők)	Általános: Gyermekek étkezésének biztosítása Rövid: Tájékoztatás Közép:	Gazdasági Program	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázat (nyári és gyermekétkeztetés), repetaprogram, felmérés,	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid: Iskolai visszajelzések csökkenése Közép: felmérés családok,	Humán, technikai. Pénzügyi: önerő, pályázatok, Térítési díj	Anyagi forrás gyűjtése, folyamatos biztosítása.	nem releváns

		száma óvoda, iskola, nyári étkezésben részesülők száma; Önkormányzati, iskolai tapasztalat)	Gyermek étkeztetés kiterjesztése, repetaprogram beiktatása Hosszú: Egészséges táplálkozás biztosítása			jelzőrendszer irányítása, étkeztetés megszervezése, felvilágosítás, családgondozás			iskolák körében Hosszú: Védőnő, házi orvos visszajelzése	(Önkormányzat finanszírozza)		
2	Gyerek – Család – Jövő	Hátrányos helyzetű gyermekek alacsony életminősége.	A településen élő hátrányos helyzetben lévő gyermekek helyzetének-, életminőségének javítása, felzárkóztatásuk elősegítése. Általános: Gyermekek étkezésének biztosítása	Gazdasági Program	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Helyzetfeltárás (családgondozó, kérdőív), Tájékoztatás, információnyújtás, életvezetési tanácsadás, szakemberképzés	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid: Tájékoztatás Közép: Gyermek étkeztetés kiterjesztése, repetaprogram beiktatása Hosszú: Egészséges táplálkozás biztosítása	Saját szakemberek alkalmazása, humán erőforrás, civil szervezetek, pályázati támogatás	Gyermekek és családok figyelemmel kísérése. Tanácsadások.	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők a munkaerőpiacon	A munkanélküli nők magas aránya (Kiinduló érték: Nyilvántartott álláskereső száma; A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya)	Általános: A nők munkanélküliségének csökkentése Rövid: Munkaerőpiaci helyzetelemzés elkészítése Közép: Helyi stratégia kidolgozása, együttműködési megállapodás előkészítése, megkötése Hosszú: A nők foglalkoztatottságának növelése	Gazdasági Program	MNTFS	Információ, adatgyűjtés, stratégia kidolgozása, a lehetséges partnerek megkeresése, meglelt együttműködés fenntartása, képzés, átképzés, családbarát munkahelyek meghirdetése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid: Helyzetelemzés Közép: Stratégia, együttműködési megállapodás Hosszú: Munkanélküliségi ráta csökkenése	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Megfelelő színvonalú képzés esetén a résztvevők munkához jutásának esélye megnő.	nem releváns
2	Ne hagyj magad!	Nők elleni erőszak (Kiinduló érték: Védőnői, Házi orvosi, Gondozási Központi, Önkormányzati tapasztalat)	Általános: Családon belüli, kapcsolati erőszak csökkentése Rövid: Információgyűjtés, kérdőív Közép: Információnyújtás Hosszú: Csoportos terápia szervezése,	Gazdasági Program	MNTFS	Információgyűjtés, nyújtás	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid: Adatok begyűjtése Közép: Információnyújtás Hosszú: Azonos időközönként minden évben szórólappal információnyújtás közvetlen	Információnyújtás, anyagi erőforrások, pályázati lehetőségek	Folyamatos tanácsadás, segítségnyújtás.	nem releváns

			feltérképezni, hogy hova fordulhatnak a későbbiekben segítségért						elérhetőségekkel			
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősen is fitten	Generációk eltávolodása	Általános: Programok szervezése minden korosztály számára Rövid: Igények felmérése generációk körében Közép: Programok szervezése Hosszú: Programok szervezésének állandósulása	Gazdasági Program	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Igény felmérése kérdőívekkel, civil szervezetekkel való kommunikáció felvétele	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Izoláció elkerülése, rendezvények látogatottsága, rendezvények lebonyolításába bevonni az időseket	Humán, technikai. Pénzügyi: adománygyűjtés, forrásteremtés, pályázatok	Rendszeres rendezvényszervezés, programok.	nem releváns
2	Idősek ellátottsági helyzetének javítása	Időskori nőtöbblet, növekszik az egyszemélyes háztartások száma, elmagányosodás (Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint)	Általános: Elmagányosodás csökkentése Rövid: Lakókörnyezeti segítség Közép: Szociális ellátások körének bővítése Hosszú: Izoláció csökkentése	Gazdasági Program	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Önkéntes segítő lehetőségek felkutatása, Szociális ellátás fejlesztése, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelző rendszer kiépítése, nappali ellátások bővítése, idősügyi szervezetek által szervezett programok.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Nyugdíjas klubban megnövekedett a létszám Egészségügyi statisztika Rendezvényen megnövekedett az idősek részaránya	Humán erőforrás, normatív támogatás, önkéntesség, pályázati lehetőség	Rendszeresen ismétlődő: az intézkedés célcsoportjának bővítésével, figyelemmel kísérésével, az aktuális igényekhez történő egyeztetéssel	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Bennünk az érték	Fogyatékos személyek foglalkoztatásának hiánya	Általános: Fogyatékos személyek foglalkoztatásának növelése Rövid: Célcsoportok felkutatása, felmérés Közép: Pályázati lehetőségek megkeresése Hosszú: Eredményes pályázat esetén	Gazdasági Program	Országos Fogyatékosügyi Program	Pályázat felkutatás, igényfelmérés, piackutatás, foglalkoztató keresése	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid: Felmérés, adatbázis létrehozása Közép: Pályázat benyújtása Hosszú: Nyertes pályázat esetén támogatási szerződés kötés, munkahelyteremtés	Humán, pályázati erőforrás	Megfelelő színvonalú képzéssel megnő a foglalkoztatottság esélye.	nem releváns

			munkahelyteremtés									
2	Rögös út	Közterületek, közintézmények, kereskedelmi egységek akadálymentesítésének hiánya (Kiinduló érték: helyi tapasztalat)	Általános: Közterületek, közintézmények, kereskedelmi egységek akadálymentesítése Rövid: Felmérés Közép: Pályázati lehetőségek figyelése Hosszú: Megnyert pályázat kivitelezése	Gazdasági Program	Országos Fogyatékosügy Program	Helyzetelemzés, pályázat, kivitelezés	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rövid: Adatok összegyűjtése Közép: Pályázati lehetőségek megtalálása, pályázat beadása Hosszú: Megnyert pályázat kivitelezése	Humán, technikai, pénzügyi: pályázati lehetőségek figyelése, forrásteremtés	A létrehozandó infrastruktúra állammegóvása.	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

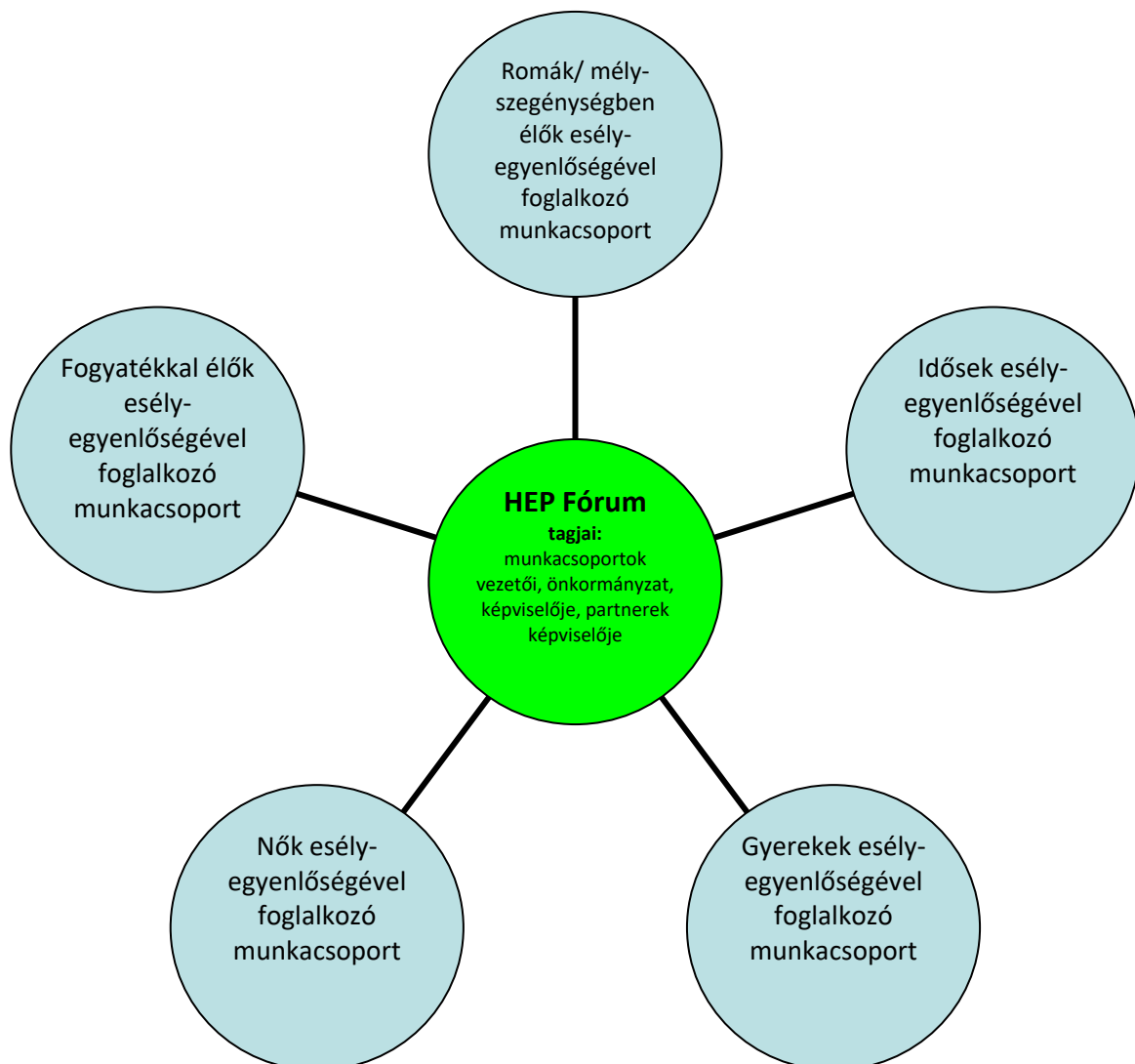
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Lőkösháza község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Lőkösháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás